

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

Den 6. oktober 2011

FVM 933

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2012 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen
- Politisk enighed
KOM (2011) 562
Side 4

2. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2012
- Udveksling af synspunkter
KOM-dokument foreligger ikke
Side 10

3. (Evt.) Forberedelse af årsmøde i Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiske-bestanden i Atlanterhavet (ICCAT) i Istanbul den 9.-19. november 2011
- Udveksling af synspunkter
KOM-dokument foreligger ikke
Side 14

4. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik
Side 17

- (i) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for den fælles landbrugspolitik's ordninger for direkte støtte til landbrugere (forordningen om direkte støtte), og

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 for så vidt angår anvendelse af overgangsforanstaltninger i forbindelse med året 2013
- Præsentation ved Kommissionen og udveksling af synspunkter
KOM-dokumenter foreligger ikke
Side 17

- (ii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen),

Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter, og

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen) for så vidt angår reglerne i forbindelse med enkeltbetalingsordningen og støtten til vinavlere

- *Præsentation ved Kommissionen og udveksling af synspunkter*

KOM-dokumenter foreligger ikke

Side 22

- (iii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (forordning om udvikling af landdistrikterne)

- *Præsentation ved Kommissionen og udveksling af synspunkter*

KOM-dokument foreligger ikke

Side 25

- (iv) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning)

- *Præsentation ved Kommissionen og udveksling af synspunkter*

KOM-dokument foreligger ikke

Side 29

5. (Evt.) Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik og forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen), for så vidt angår uddeling af fødevarer til de socialt dårligst stillede personer i Fællesskabet

- *Politisk drøftelse*

KOM (2008) 563, KOM (2010) 486 og KOM (2011) 634

Side 33

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, der er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2011) 481

Side 39

7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 om Den Europæiske Fiskerifond for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, som er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2011) 484

Side 42

8. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en protokol mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter,

Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse af protokollen på EU's vegne og midlertidig anvendelse af den indgåede protokol mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter,

Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter, og

Henstilling fra Kommissionen til Rådet om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger på Den Europæiske Unions vegne om en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen med Guinea-Bissau

- *Tidlig forelæggelse*

KOM (2011) 603, KOM (2011) 604 og KOM (2011) 602

Side 45

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 20.-21. oktober 2011

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2012 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen KOM (2011) 562

Nyt notat.

Resumé

Forslaget omfatter fastsættelse af fiskerimulighederne for de kommercielt vigtigste bestande i Østersøen i form af TAC/kvoter¹ samt bestemmelser vedrørende havdage (begrænsning af fiskerindsatsen) for 2012. Forslaget indebærer forøgelse af fiskerimulighederne efter torsk og sild i vestlig Østersø, mens kvoterne for en række andre pelagiske bestande samt laks reduceres. Antal havdage for torskefiskeriet i vestlig og østlig Østersø er uændrede.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 562 af 15. september 2011 fremlagt forslag til fastsættelse for 2012 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen. Forslaget er oversendt til Rådet den 16. september 2010 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011 med henblik på opnåelse af politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionens forslag om fastsættelse for 2012 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen fastsætter fangst- og indsatsbegrænsninger (antal havdage) for EU-fiskeriet med henblik på at sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimulighederne i Østersøen udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) og Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) i kombination med de principper for TAC-fastsættelse afhængig af de enkelte bestandes tilstand, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2012² (Kommissionens politikerklæring).

¹ TAC = total allowable catches = samlede tilladte fangstmængder.

² Jf. KOM (2011) 298 af 25. maj 2011.

I forhold til tidligere hvor der var fastsat 11 forskellige bestandskategorier, har Kommissionen i år fremlagt en mere forenklet principmodel baseret på følgende arbejdsmetoder:

1. I de tilfælde, hvor TAC'erne eller fiskeriindsatsen reguleres ved hjælp af langsigtede planer skal disse som hidtil følges.
2. Såfremt der foreligger en videnskabelig rådgivning, som er baseret på omfattende data og kvantitative analyser og prognoser, der hviler på MSY³, lægges rådgivningen direkte til grund for fastsættelsen af TAC'er/fiskeriindsats, selvom det kan accepteres, at MSY indføres gradvist frem til 2015, hvis det ellers er foreneligt med rådgivningen. I det konkrete forslag har Kommissionen for visse bestande i forhold til sidste år anlagt en mere ambitiøs tidsplan for opnåelse af MSY end baseret på ICES' gradvise tilgang frem til 2015. Kommissionen lægger således op til, at der fastsættes en TAC svarende til halvsvejs mellem den aktuelle fiskeridødelighed og MSY⁴.
3. Hvis der ikke foreligger en videnskabelig rådgivning, eller de tilgængelige oplysninger til at beregne bestandens størrelse og den dertil afpassede fangst er utilstrækkelige, skal TAC'en reduceres med 25 %, og medlemsstaterne skal hurtigst muligt træffe foranstaltninger med henblik på at fremsende de oplysninger, der er nødvendige for at fastsætte en passende befiskningsgrad.

EU/Rusland

EU og Rusland indgik den 10.-12. juli 2006 aftale om samarbejde på fiskeriområdet og om bevarelse af de levende marine ressourcer i Østersøen. Aftalen blev ratificeret af EU den 4. juni 2009 og gælder i en første periode på seks år. EU og Rusland har ikke opnået enighed om fordelingsnøglerne om alle fælles bestande⁵, hvilket betyder at EU's rådighedsmængder for bestande fælles med Rusland også i 2012 fastsættes autonomt. Kommissionen har i forslaget til TAC/kvoter, hvor relevant, fraregnet de teoretiske russiske fangstmængder.

Videnskabelig rådgivning

ICES præsenterer rådgivningen for 2012 ud fra en række optioner for TAC-fastsættelsen, men den endelige rådgivning fra ICES er i prioriteret rækkefølge baseret på: Forvaltningsplaner, MSY-konceptet og forsigtighedsprincippet.

I nedenstående oversigt redegøres for rådgivningen ud fra de forskellige optioner, hvor disse er relevante samt Kommissionens forslag.

Oversigt over biologisk rådgivning samt Kommissionens forslag om TAC for bestandene i Østersøen samt dansk kvote og andel i 2012:

Art	Rådgivning	Kommissionens forslag for 2012 (tons) samt kategorisering i henhold til politikerklæringen	DK kvote og andel af EU TAC 2012 (tons)
Sild i den vestlige	Rådgivningen omfatter vestlig Østersø og Skagerrak/Kattegat (ICES IIIA). Ved TAC-fastsættelsen	20.900	2.930

³ Fiskeri på grundlag af det maksimalt bæredygtige udbytte (MSY) er den fiskeriintensitet, der giver det største udbytte fra bestanden på lang sigt uden at reducere bestandens evne til at reproducere sig på kort sigt.

⁴ Således svarer forslag til TAC i de relevante tilfælde til en begrænsning af fiskeridødeligheden (F), der ligger midt imellem den aktuelle fiskeridødelighed (F) eller forsigtighedsreferencepunktet for F og en fiskeridødelighed baseret på MSY (F_{msy}).

⁵ EU's fælles bestande med Rusland er: Sild i den centrale Østersø, torsk i den østlige Østersø, laks og brisling. I 2010 er der opnået enighed om fordelingsnøglerne for laks (russisk andel: (ICES 22-32) = 1.9 % og (ICES 32) = 9.3 % og brisling (russisk andel: 10,08 %).

Art	Rådgivning	Kommissionens forslag for 2012 (tons) samt kategorisering i henhold til politikerkærlingen	DK kvote og andel af EU TAC 2012 (tons)
Østersø (22-24)	<p>fordeles fangstmængden mellem de to områder.</p> <p><u>ICES MSY: 42.700 tons (-3 %)</u></p> <p>Gydebiomassen (SSB) har været faldende siden 2006, og er i 2010 og 2011 på det laveste niveau siden tidsseriens start i 1991. Fiskeridødeligheden (F) har generelt været stigende siden 2004, men med et stort fald i 2010. F i 2010 er således bestemt til 0,30, hvilket er klart under langtidsgennemsnittet, men over Fmsy (0,25). I 2011 forventes en F på 0,19. Rådgivningen tager i år udgangspunkt i en 50/50 fordeling af TAC'en for vestlig Østersøild fordelt på hhv. Østersøen og Skagerrak/Kattegat, hvilket forklarer stigningen i kvoten for Østersøen. Der er ingen forvaltningsplan.</p>	<p>(+32 %)</p> <p>Kommissionens forslag er baseret på MSY (og en 50/50 fordeling af fiskerimulighederne i vestlig Østersø og Skagerrak/Kattegat).</p> <p><i>Arbejdsmetode 2</i></p>	<p>(14 %)</p>
Sild i den centrale Østersø (25-27, 28.2, 29 og 32)	<p><u>ICES MSY: 79.000 tons, inkl. Rusland (-34 %)</u></p> <p><u>ICES MSY tilpasning: 92.000 tons, inkl. Rusland (-23 %)</u></p> <p>Fiskeridødeligheden har været svagt stigende siden 2004 og er bestemt til 0,32 for 2010, hvilket er over Fpa på 0,19 og Fmsy bestemt til 0,16. Gydebiomassen har været ret konstant omkring 0,5 million tons siden 2005. STECF har efterfølgende konstateret, at ICES' beregning er ukorrekt med henvisning til, at ICES har taget udgangspunkt i bestanden og ikke den korrekte inddeling i forvaltningsområder. Med udgangspunkt heri anviser STECF, at TAC'en i henhold til ICES MSY tilpasning skal reduceres til <u>86.800 tons</u>. Der er ingen forvaltningsplan.</p>	<p>72.178</p> <p>(-33 %)</p> <p>Kommissionens forslag svarer til en TAC, der medfører en fiskeridødelighed midt imellem en F baseret på henholdsvis MSY og forsigtighedsreferencepunktet (Fpa).</p> <p><i>Arbejdsmetode 2</i></p>	<p>1.588</p> <p>(2 %)</p>
Torsk i den østlige Østersø (25-32)	<p><u>EU's forvaltningsplan: 74.200 tons, inkl. Rusland (+15 %)</u></p> <p><u>ICES MSY: 90.000 tons, inkl. Rusland (+40 %)</u></p> <p>Bestanden er i klar fremgang. En lav fiskeridødelighed samt flere gode årgange har betydet en kraftig stigning i bestandens størrelse. Fiskeridødeligheden for 2011 er bestemt til 0,23, hvilket ligger under målet i forvaltningsplanen på 0,3. Forvaltningsplanen for torsk indeholder et loft på max. 15 % i TAC udsving.</p>	<p>67.850</p> <p>(+15 %)</p> <p>Kommissionens forslag er baseret på forvaltningsplanen for torsk</p> <p><i>Arbejdsmetode 1</i></p>	<p>15.587</p> <p>(22 %)</p>
Torsk i den vestlige Østersø (22-24)	<p><u>EU's forvaltningsplan: 21.300 tons (+13 %)</u></p> <p><u>ICES MSY: 10.200 tons (-46 %)</u></p> <p><u>ICES MSY tilpasning: 16.600 tons (-12 %)</u></p> <p>Gennem de sidste ti år har F generelt været svagt faldende og blev bestemt til 0,58 for 2010 og er dermed under mål F (0,60) i forvaltningsplanen.</p>	<p>21.300</p> <p>(+13 %)</p> <p>Kommissionens forslag er baseret på forvaltningsplanen for torsk</p> <p><i>Arbejdsmetode 1</i></p>	<p>9.298</p> <p>(43 %)</p>

Art	Rådgivning	Kommissionens forslag for 2012 (tons) samt kategorisering i henhold til politikerklæringen	DK kvote og andel af EU TAC 2012 (tons)
	<p>Gydebiomassen (SSB) har i de seneste år ligget omkring Bpa (23.000 tons) med en stigning til 29.000 tons i 2011. Fmsy er blevet bestemt til 0,25, hvilket er væsentlig lavere end det nuværende mål i forvaltningsplanen (0,60). F for 2010 er bestemt til 0,58.</p>		
Rødspætte	<p>ICES præsenterer i år rådgivning for en række fladfiskearter, herunder rødspætte. ICES vurderer, at man ikke er i stand til at evaluere bestandens tilstand og størrelse. I stedet rådgives der ud fra indikationer i bestandsudvikling og fiskeritryk. ICES vurderer, at bestanden er i fremgang. Rådgivningen konkluderer, at fangsterne ikke må stige. STECF påpeger, at fremgangen synes væsentlig og konkluderer, at en TAC på nuværende niveau er bæredygtig.</p>	<p>2.281 (-25 %)</p> <p>Kommissionens forslag er baseret på bestande uden bestandsestimat</p> <p><i>Arbejdsmetode 3</i></p>	<p>1.634 (71 %)</p>
Laks (22-31)	<p><u>ICES MSY: 54.000 stk., inkl. Rusland (-78 %)</u></p> <p>ICES vurderer status for laksebestanden ved at anske smolt (ung-laks, der er klar til at forlade floden hvor de er gydt) produktionen i 2011 i forhold til opnåelse af målet om 50 % og 75 % af den naturlige produktionskapacitet i hver enkelt flod. MSY er estimeret til, at produktionen af smolt øges, så denne udgør mindst 75 % af det potentielt mulige i hver bestand. Antallet af smolt er steget med 60 % siden 2003, men der er store regionale forskelle i flodernes produktivitet. ICES vurderer, at overlevelsen af laks i selve Østersøen har været faldende siden starten af 1990'erne og har været på meget lavt niveau siden 2004. Den store nedskæring skal ses i lyset af, at TAC og de reelle fangster har været væsentligt højere end rådgivningen fra ICES de seneste par år, samt at den naturlige dødelighed er steget. Derudover har ICES i år indregnet en betydelig mængde urapporterede fangster. Ifølge ICES udgjorde ikke-rapporterede fangster således en tredjedel af de totale fangster i perioden 2009-2010.</p> <p>Kommissionen har i august 2011 fremlagt forslag til en forvaltningsplan for laks.</p>	<p>52.974 stk. (-79 %)</p> <p>Kommissionens forslag er baseret på MSY</p> <p><i>Arbejdsmetode 2</i></p>	<p>10.977 stk. (20 %)</p>
Brisling	<p><u>ICES MSY: 222.000 tons, inkl. Rusland (-31 %)</u></p> <p><u>ICES MSY tilpasning: 242.200 tons, inkl. Rusland (-25 %)</u></p> <p>Gydebiomassen (SSB) har i de sidste 5 år været relativt konstant omkring 0,9 million tons. Den estimerede fiskeridødelighed (F) for 2010 er faldet i forhold til 2009 og er nu bestemt til 0,41, hvilket er over Fpa (0,4). Fmsy referencepunktet er blevet be-</p>	<p>213.110 (-26 %)</p> <p>Kommissionens forslag svarer til en TAC, der medfører en fiskeridødelighed midt i mellem en F baseret på henholdsvis den aktuelle F og MSY.</p>	<p>21.022 (9 %)</p>

Art	Rådgivning	Kommissionens forslag for 2012 (tons) samt kategorisering i henhold til politikerklæringen	DK kvote og andel af EU TAC 2012 (tons)
	stemt til 0,35. Der har været en stigning i den naturlige dødelighed som følge af en stigning i den østlige torskebestand.	Arbejdsmetode 2	

Fiskeriindsatsregulering

Idet fiskeridødeligheden for begge torskebestande er faldet til niveauer, der ligger under målene fastsat i den flerårige forvaltningsplan for torsk⁶ foretages ingen reduktioner i havdagene. Kommissionen foreslår en videreførelse af begrænsningen på maksimalt 163 havdage i vestlig Østersø og 160 havdage i østlig Østersø.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Fastsættelse af TAC og kvoter har på kort sigt erhvervsøkonomiske konsekvenser. For så vidt angår TAC'erne for 2012 er det af betydning, at kvoterne for torsk øges, mens de foreslåede reduktioner af særligt laks og brisling vil have en negativ betydning for fiskere aktive i disse fiskerier. Fiskeriindsatsbegrænsningerne vurderes endvidere at kunne få negative konsekvenser for visse fiskeres indtjeningsmuligheder.

Høring

Sagen har været forelagt §5-udvalget (fiskeri) i forbindelse med møde i udvalget den 3. oktober 2011.

Danmarks Fiskeriforening understregede kraftigt vigtigheden af, at der findes en mulighed for national omfordeling af havdage til fordel for små fartøjer allerede i 2011. Desuden fandt Danmarks Fiskeriforening, at formularen for beregning af havdage i torskeplanen ville give mulighed for en forhøjelse af antallet af havdage både i østlig og i vestlig Østersø i 2012. For så vidt angår fastsættelsen af TAC for torsk kunne foreningen støtte Kommissionens forslag i overensstemmelse med torskeforvaltningsplanen. Det blev dog bemærket, at det var problematisk, at der i østlig Østersø var en underudnyttelse af torsk i forhold til MSY. Baggrunden herfor var ifølge foreningen, at på grund af forvaltningsplanens bestemmelser om maksimalt 15 % forøgelse i TAC fra år til år, sker der for tiden det, at bestanden vokser hurtigere, end kvoten kan følge med. Herved opstår der ifølge foreningen en stigende underudnyttelse af bestanden – som så får den konsekvens at kvoten på brisling sættes ned, fordi torskene æder flere og flere brisling.

I forhold til TAC for sild i vestlig Østersø støttede foreningen den foreslåede 50-50 fordeling af TAC mellem vestlig Østersø og Skagerrak/Kattegat. Med hensyn til sild i østlig Østersø fandt Danmarks

⁶ Rådets forordning (EF) nr. 1098/2007 af 18. september 2007 om en flerårig plan for torskebestandene i Østersøen og fiskeriet, der udnytter disse bestande.

Fiskeriforening, at biologernes forslag til værdi for MSY var ukorrekt. Desuden var opfattelsen, at kvoten burde fastsættes efter samme model som for arter, for hvilke der findes forvaltningsplaner. Med hensyn til brisling anså foreningen den biologiske vurdering af en nedgang i bestanden som uunderbygget. For så vidt angår laks fandt man det urimeligt, hvis man straffede medlemsstater kollektivt for et enkelt lands overfiskeri, hvis det var dette, som var tilfældet. I relation til rødspætte bemærkede foreningen, at en 25 %'s reduktion i TAC begrundet i utilstrækkelig rådgivning var uacceptabelt.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation støttede den foreslåede 50-50 fordeling af TAC for vestlig sild mellem vestlig Østersø og Skagerrak/Kattegat. Endvidere efterlyste foreningen en forvaltningsplan for sild i Skagerrak/Kattegat og vestlig Østersø.

Danish Seafood Association bemærkede i relation til laks, at en så kraftig reduktion i TAC på grund af overfiskeri var urimelig, og der måtte findes en anden løsning på overfiskeriet.

WWF Danmark fandt det positivt, at Kommissionen i sit forslag fulgte rådgivningen fra ICES. Med henblik på rødspætte fandt foreningen, at der var udpræget mangel på data. Derfor støttede foreningen Kommissionens tilgang i relation til rødspætte. For brisling støttede WWF Danmark også den foreslåede reduktion i TAC, idet ICES data ifølge foreningen tydeligt viser, at fiskeridødeligheden har været for høj. Desuden opfordrede WWF Danmark til vedtagelsen af en forvaltningsplan for de pelagiske bestande. For laks i Østersøen vurderedes tilstanden yderst kritisk, og den foreslåede nedskæring i kvoten burde ifølge foreningen følges.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte hensigten om at sikre bæredygtigt fiskeri i Kommissionens forslag til fastsættelse af fiskerimuligheder i Østersøen for 2012, og finder det positivt, at TAC for torsk i såvel den østlige som vestlige Østersø kan forøges i henhold til den flerårige plan for torsk.

Som et vigtigt element i bestræbelserne på at stoppe udsmid finder regeringen, at projekter med fuldt dokumenteret fiskeri bør fortsætte i 2012, idet man afventer reformen af den fælles fiskeripolitik.

Regeringen finder, at fastsættelse af havdagene i overensstemmelse med den flerårige forvaltningsplan for torsk vil føre til en forøgelse af havdagene til henholdsvis 209 havdage i østlig Østersø og 172 i vestlig Østersø. Samtidig bør der indføres mulighed for en begrænset omfordeling af havdage til særligt de mindre fartøjer. Dette tiltag skal afhjælpe problemer med, at de nuværende fiskeriindsatsbegrænsninger ikke balancerer med fiskerimulighederne efter torsk for visse fartøjssegmenter. Det er særligt et problem i den vestlige Østersø, hvor mindre (garn)fartøjer, der på grund af et mere tidskrævende fiskeri, har brug for flere havdage for at kunne opfiske den tildelte kvote.

For så vidt angår usorterede bifangster vil regeringen arbejde for, at løsningen implementeret i Nordøen ved decemberrådsmødet 2010 ligeledes anvendes i Østersøen, hvorefter usorterede bifangster i brislingefiskeriet kan afskrives på TAC for brisling inden for begrænsede mængder og arter.

For så vidt angår rødspætte finder regeringen, at TAC'en for rødspætte baseres på den fremlagte videnskabelige rådgivning, idet ICES har vurderet bestanden til at være i fremgang, og STECF konkluderer på baggrund heraf, at en TAC på nuværende niveau er bæredygtig.

Endelig finder regeringen det vigtigt, at fiskeriet efter laks baseres på en bæredygtig udnyttelse af bestanden, hvilket skal ses i sammenhæng med det nyligt fremlagte forslag til en forvaltningsplan for laks i Østersøen. Problemet med urapporterede fangster bør ikke løses ved at reducere det lovlige fiskeri, men bør løses i kontrolsammenhæng.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der kan opnås politisk enighed om forslaget på rådsmødet i oktober.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2012

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Forberedelse af konsultationer mellem EU og Norge er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011 for at identificere og drøfte væsentlige emner i de forestående konsultationer med Norge om fastlæggelse af fiskerimuligheder for 2012. Kommissionen har fremsendt en henstilling til Rådet om påbegyndelse af forhandlinger mellem EU og Norge om gensidig adgang til at fiske i Skagerrak og Kattegat.

Baggrund

Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2012

Fiskerisamarbejdet mellem EU og Norge er baseret på en rammeaftale, og parterne har siden 1978 indgået to årlige kvote-aftaler ("protokoller") for fiskeriet på fælles bestande i Nordsøen og i Skagerrak. Der er tale om aftaler, som sikrer en fælles forvaltning af de vigtigste fælles bestande i de to farvande. Derudover sker der en afbalanceret udveksling af kvoter for en række eksklusive bestande i farvandene vest for de britiske øer, i Nordsøen, ved Grønland samt i Barentshavet.

Første runde af konsultationerne mellem EU og Norge finder sted den 15. - 18. november 2011, mens anden runde er fastsat til den 28. november - 2. december 2011.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. - 21. oktober 2011 med henblik på udveksling af synspunkter.

Henstilling om at indlede forhandlinger med Norge om en aftale om Skagerrak

Kommissionen har den 22. september 2011 fremsendt ovennævnte henstilling. På baggrund af Kommissionens henstilling udarbejdes der et forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kom-

missionen til at indlede forhandling på Den Europæiske Unions vegne om en aftale. Forslaget fremsættes med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, i sammenhæng med artikel 218, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden inddragelse af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet konsultationerne og henstillingen er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2012

Aftalerne mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af en række vigtige fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak, herunder torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel. EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC (den samlede tilladte fangstmængde) for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Der er for torsk, rødspætte, kuller, hvilling, sej, sild og makrel aftalt langsigtede forvaltningsplaner, der løbende tilpasses.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen så som brisling, havtaske, jomfruhummer, rejer og tobis, samt blåhvilling i alle farvande og arktisk torsk, rødfisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand.

Af betydning for fiskeriaftalen er derfor også de multilaterale forhandlinger mellem EU, Norge, Island og Færøerne om forvaltningen af blåhvilling og makrel, samt de multilaterale forhandlinger mellem EU, Norge, Island, Færøerne og Rusland om atlanto-skandisk sild.

Fremdrift i forhandlingerne om makrel må også forventes behandlet under EU-Norge-konsultationerne. For 2010 og 2011 har det ikke været muligt for de fire parter at nå til enighed om fordelingen af makrelbestanden. I januar 2010 indgik Norge og EU en 10-årig aftale om den relative fordeling af makrel mellem de to parter, og for 2011 indgik EU og Norge en bilateral aftale, der fastsatte fiskerimuligheder (TAC) for de to parter i makrelfiskeriet. Igennem en årrække frem til og med 2009 indgik Færøerne en kyststatsaftale med Norge og EU. For 2009 havde Færøerne godt 4,6 % af kvoten, men brød i 2010 med forvaltningsregimet og satte Færøernes kvote på ca. 14,9 % af den TAC, som den videnskabelige rådgivning anbefalede. For 2011 svarer den kvote, som Færøerne egenhændigt har sat, til ca. 23,2 % af den samlede mængde, som den videnskabelige rådgivning anbefaler. Island har ikke tidligere været en del af aftaleregimet, men har grundet en større forekomst af makrel i islandsk farvand de seneste år forøget sit fiskeri af makrel meget kraftigt. Således fastsatte Island kvote i 2011 svarende til ca. 23 % af den kvote, som den videnskabelige rådgivning har anbefalet. Den bilaterale aftale mellem Norge og EU beslaglægger 90 % af kvoten. Resultatet er således et markant overfiskeri på makrelbestanden i 2011.

Af de fællesforvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, mørksej og sild af betydning for Danmark. Ligeså er fiskeriet efter havtaske, jomfruhummer og ”andre arter” i norsk farvand, hvor Danmark har hovedparten af EU's kvote.

For torsk i Nordsøen og Skagerrak har Det Internationale Havforskningsråd (ICES) i rådgivningen for 2012 anført, at bestanden er lille men i svag stigning, rekrutteringen er ringe, og fiskeridødeligheden vurderes at være højere (0,58) end målet i forvaltningsplanen (0,4). ICES rådgiver ud fra forvaltningsplanen en maksimal landingsmængde på 31.800 tons⁷, hvilket er et fald på 1 % i forhold til 2011. Reduktionen af TAC skyldes, at ICES i modsætning til tidligere praksis nu fratrækker en uforklarlig dødelighed i den anbefalede maksimale landingsmængde.

Henstilling om at indlede forhandlinger med Norge om en aftale om Skagerrak

Danmark, Sverige og Norge indgik i 1966 en aftale om gensidigt fiskeri i hinandens respektive farvande uden for 4 sømil fra kystlinjerne i Skagerrak og Kattegat.⁸ Efter to forlængelser, meddelte Norge, at man ønskede at opsiges aftalen, idet man fandt, at den ikke længere er i overensstemmelse med den normale kyststats-jurisdiktion, som fastlagt i FN's Havretskonvention. Aftalen løber frem til august 2012. Norge har imidlertid tilkendegivet, at man ønsker at forhandle en ny aftale på plads, således at denne kan træde i kraft i august 2012. Efter både dansk og svensk tiltrædelse af EU er det Kommissionen, der forestår forhandlingerne med Norge.

Norge har tilkendegivet tilfredshed med det adgangsregime, som blev indgået i 1966, og fra norsk side ønsker man at fastholde det eksisterende adgangsregime, hvor fartøjer fra Danmark, Sverige og Norge har eksklusiv, gensidig adgang til hinandens farvand i området uden for 4 sømil fra kystlinjen.

Kommissionen er enig med Norge i, at visse dele af 1966-aftalen ikke er i overensstemmelse med FN's Havretskonvention. Kommissionen anbefaler derfor forhandling af en ny aftale, der indeholder fortsat eksklusive adgangsrettigheder i området mellem 4 og 12 sømil fra kystlinjen for de tre landes fiskerifartøjer som 1966-aftalen, men som er i overensstemmelse med FN's Havretskonvention og øvrige relaterede aftaler. Dette indebærer særligt, at aftalen bringes i harmoni med Havretskonventionens bestemmelser om kyststatsjurisdiktion, herunder kontrolforanstaltninger. Kommissionen anbefaler endvidere, at en ny aftale forhandles på plads inden 1966-aftalen udløber.

Som led i en ny aftale har Norge, Danmark og Sverige drøftet de fremtidige rammer for fiskeriet i Skagerrak, og man er enige om, at man ønsker indførelsen af et forbud mod udsmid i Skagerrak senest 1. januar 2013. Danmark og Sverige vil anmode Kommissionen om, at dette indgår i forhandlingerne med Norge om en ny aftale.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2012

Sagen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danske fiskere fanger en betydelig del af de danske EU-kvoter i norsk zone. Aftalen med Norge er den fiskeriaftale, der har størst betydning for dansk fiskeri. Væsentlige ændringer i fangstmulighederne vil følgelig have betydning for fiskerierhvervets økonomi.

⁷ ICES anbefaling omfatter også den østlige del af Den Engelske Kanal, ICES-område VIIId.

⁸ Aftalen omfatter reelt kun Skagerrak, idet den afgrænses af Skagerrak mod syd ved den rette linje fra Skagerrak til Tistlarna på den svenske kyst.

Henstilling om at indlede forhandlinger med Norge om en aftale om Skagerrak

Sagen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Grundet små afstande i farvandene mellem Danmark, Sverige og Norge er det hensigtsmæssigt at videreføre et fælles adgangsregime op til 4 sømil fra basislinjerne i Skagerrak.

Høring

Sagen har været forelagt §5-udvalget (fiskeri) i forbindelse med møde i udvalget den 3. oktober 2011.

Danmarks Fiskeriforening understregede generelt vigtigheden af aftalen og fandt, at der var behov for en foreløbig forvaltningsplan for rødspætte i Skagerrak, og at der var en fejl i rådgivningen for mørksej. Desuden fandt foreningen, at medlemsstaterne hver især selv skulle kunne regulere fordelingen af den supplerende kvotepræmie for torsk i Nordsøen/Skagerrak. I forhold til balancen i aftalen i forbindelse med udveksling af fiskerimuligheder ønskede foreningen generelt en maksimering af bytterne i Nordsøen, herunder særligt en forøgelse af kvoten for andre arter i norsk zone. Man fandt dog, at overførslen af mørksej til Norge i Nordsøen skulle fjernes, og at EU ikke kunne overføre tobis, medmindre der blev fastsat en start-kvote fra årets begyndelse for tobis.

I relation til forhandlinger om Skagerrak udtrykte Danmarks Fiskeriforening modstand mod indførelsen af et forbud mod udsmid blandt andet fordi det ifølge foreningens opfattelse forudsætter en samtidig ændring af tekniske bevaringsforanstaltninger og kontrolregler samt en forhøjelse af kvoterne, hvilket foreningen tvivlede på vil være muligt, særligt med henvisning til, at forbuddet skal implementeres i EU-lovgivningen, hvilket er tidskrævende. Desuden understregede foreningen, at et forbud mod udsmid uden andre ændringer i reguleringen vil have store erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation efterlyste en forvaltningsplan for sild i Skagerrak/Kattegat og vestlig Østersø. Foreningen understregede, at i mangel af en sådan samlet forvaltningsplan var der som minimum behov for enighed mellem EU og Norge om rationalet for fastsættelsen af TAC'en for sild i Skagerrak-Kattegat, så samme model blev anvendt på en flerårig basis. Man fandt endvidere, at TAC'en for sild i Nordsøen skulle fastsættes i overensstemmelse med MSY, hvilket vil indebære en væsentlig forhøjelse af TAC, idet bestanden p.t. var underudnyttet i forhold til MSY.

Greenpeace udtrykte bekymring for niveauet for uforklarlig dødelighed i den biologiske rådgivning for torsk i Nordsøen og Skagerrak og mente, at man i revisionen af torskeforvaltningsplanen i højere grad skulle tage hensyn til selektive fiskerier og fremme disse.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2012

Regeringen er positiv over for en drøftelse i Rådet om retningslinjer for EU's forhandlingsposition forud for forhandlingerne med Norge. Regeringen støtter fastsættelse af kvoterne for 2012 på grundlag af fastlagte forvaltningsplaner og den videnskabelige rådgivning.

Ligeledes arbejder man fra dansk side for, at der også for 2012 afsættes en begrænset kvotepræmie for torsk samt eventuelt flere arter i Nordsøen og Skagerrak under fuld dokumentation. Sluttelig vil regeringen arbejde for, at balancen i den gensidige udveksling af fiskerimuligheder tilvejebringes ved, at EU ikke køber den fulde mængde torsk i Barentshavet, som Norge jf. EØS-aftalen er forpligtet til at tilbyde EU, og at betalingen herfor overvejende sker ved overførsler fra farvandsområder uden for Nordsøen.

Henstilling om at indlede forhandlinger med Norge om en aftale om Skagerrak

Regeringen kan tilslutte sig, at der åbnes forhandlinger om ny adgangsftale mellem EU og Norge, idet man lægger vægt på, at et uændret adgangsregime vil blive videreført. Regeringen kan endvidere tilslutte sig Kommissionens fremlagte principper for en ny aftale, herunder at den bringes i overensstemmelse med reglerne i FN's Havretskonvention. Regeringen arbejder endvidere for indførelsen af et forbud mod udsmid i Skagerrak senest 1. januar 2013.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De berørte medlemsstater forventes under drøftelsen af kommende konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2012 at tilkendegive deres holdning til status for forhandlingerne. Forslaget om en aftale mellem EU og Norge om gensidig adgang til fiskeri i Skagerrak og Kattegat forventes at opnå opbakning blandt medlemsstaterne.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

3. (Evt.) Forberedelse af årsmøde i Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) i Istanbul den 9. -19. november 2011

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

EU er medlem af Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT), som er ansvarlig for bevaring af tun og tun-lignende arter i Atlanterhavet og Middelhavet. Blandt EU's medlemsstater fisker blandt andet Frankrig, Italien, Spanien, Grækenland, Malta og Cypern i området. ICCAT afholder sit årsmøde den 9.-19. november 2011.

Baggrund

Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) afholder sit årsmøde den 9.-19. november 2011.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. – 21. oktober 2011 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Sagen er et led i gennemførelse af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU deltager i en række regionale fiskeriforvaltningsorganisationer, der danner ramme for et regionalt samarbejde om bevarelse og forvaltning af tunbestande. EU har været medlem af ICCAT siden november 1997. ICCAT er ansvarlig for bevaring af tun og tun-lignende arter i Atlanterhavet og Middelhavet.

Kontraherende parter i ICCAT er foruden EU: Algeriet, Angola, Barbados, Brasilien, Canada, Côte d'Ivoire, Storbritannien⁹, Filippinerne, Frankrig¹⁰, Gabon, Ghana, Guatemala, Guinea, Honduras, Island, Japan, Kap-Verde, Kina, Kroatien, Libyen, Marokko, Mexico, Namibia, Nicaragua, Norge, Panama, Rusland, Sao Tome og Principe, Senegal, Sydafrika, Sydkorea, Trinidad og Tobago, Tunesien, Tyrkiet, Uruguay, USA, Vanuatu, Venezuela og Ækvatorialguinea.

Blandt EU's medlemsstater fisker blandt andet Frankrig, Italien, Spanien, Grækenland, Malta og Cypern i området. Danmark udøver ikke fiskeri efter tun eller andre arter omfattet af ICCAT's reguleringer.

Rådet vedtog forud for det årlige møde i ICCAT i 2008 et mandat til Kommissionen med fastlæggelse af EU's holdning på mødet og fremtidige møder. Ifølge dette mandat skal EU inden for rammerne af ICCAT:

- Forvalte ressourcerne i henhold til forsigtighedsprincippet.
- Sikre at ICCAT-anbefalinger er i overensstemmelse med ICCAT konventionen.
- Fremme ensartede forvaltningstiltag med foranstaltninger, som er implementeret i andre regionale fiskeriforvaltningsorganisationer.
- Tilstræbe synergi med EU's eksterne relationer i øvrigt.
- Sikre at EU's internationale forpligtelser respekteres.

Endvidere skulle EU generelt arbejde for, at ICCAT vedtager følgende foranstaltninger i nødvendigt omfang:

- Bevarings- og forvaltningstiltag baseret på den bedste videnskabelige rådgivning.
- Foranstaltninger, der garanterer proportionalitet mellem fiskeriindsats og fiskerimuligheder.
- Tekniske bevaringsforanstaltninger, herunder mindstestørrelser og lukkede områder.
- Monitering, kontrol og overvågning.
- Effektive og proportionale handelsforanstaltninger.
- Revision af organiseringen af ICCAT.

Endelig indeholdt mandatet elementer, som EU skulle arbejde for på kort sigt (2008 og 2009) i relation til almindelig tun. Delen om almindelig tun blev revideret forud for ICCAT's årsmøde i 2010, hvor forhandlinger om en revideret genopretningsplan for tun fandt sted, jf. nedenfor.

⁹ På vegne af Storbritanniens oversøiske områder i regionen.

¹⁰ På vegne af Frankrigs oversøiske områder i regionen.

ICCAT vedtog i 2006 en genopretningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og i Middelhavet. Planen er en 15-årig plan, begyndende i 2007 og fortsættende til 2022. Planen er efterfølgende blevet revideret. Planen indeholder blandt andet betingelser for fiskeriet, bestemmelser om fiskerikapacitet, visse tekniske bestemmelser, herunder lukkede perioder og mindstemål samt kontrolforanstaltninger.

På det årlige møde i ICCAT i 2010 blev der vedtaget en revideret genopretningsplan for almindeligt tun, som har som nyt mål med en sandsynlighed på mindst 60 % at nå et mål om at tilvejebringe en biomasse svarende til det maksimalt bæredygtige udbytte (B_{msy}). Den indeholder en række foranstaltninger med henblik på at nå det nye overordnede mål, hvor følgende kan fremhæves:

- TAC blev reduceret fra 13.500 tons i 2010 til 12.900 tons i 2011¹¹
- Skærpede krav til reduktion af fiskerikapaciteten.
- Skærpede kontrolforanstaltninger, herunder
 - skærpede regler om overførsel og anbringelse i bur
 - øgede krav til observatørdækning
 - VMS-data skal transmitteres under hele fiskesæsonen

Der er fremlagt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 302/2009 om en flerårig genopretningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og Middelhavet med henblik på at gennemføre ICCAT-henstillingen¹².

På det kommende møde i ICCAT skal der blandt andet drøftes et forslag om en forvaltningsplan for sværdfisk i Middelhavet med henblik på at opnå et mere bæredygtigt fiskeri af sværdfisk i dette område. Forslaget har til formål at forbedre den eksisterende ICCAT-anbefaling om sværdfisk i Middelhavet. Der foreslås blandt andet følgende forbedringer/fastsættelser:

- ICCAT's registrering af fartøjer, der er godkendt til fiskeri efter sværdfisk
- TAC for sværdfisk
- Lukket periode
- Minimumstørrelser og bifangstprocent
- Tekniske redskabsregler
- Videnskabelige rådgivning og information

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Der foreligger ikke information om forslag til nye ICCAT forvaltningsforanstaltninger, der vil kunne have lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

¹¹ Implementeret i forordningen om fiskerimuligheder 2011, jf. Rådets forordning (EU) nr. 57/2011 af 18. januar 2011 om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande.

¹² KOM (2011) 330 af 8. juni 2011 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 302/2009 om en flerårig genopretningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og Middelhavet.

Høring

Sagen har været forelagt §5-udvalget (fiskeri) i forbindelse med møde i udvalget den 3. oktober 2011.

§5-udvalget (fiskeri) har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt bestræbelserne på at sikre et bæredygtigt fiskeri.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes fra de direkte berørte medlemsstater at være skepsis over for forventede initiativer vedrørende sværdfisk i Middelhavet.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik

-
- (i) **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for den fælles landbrugspolitik s ordninger for direkte støtte til landbrugere (forordningen om direkte støtte), og**

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 for så vidt angår anvendelse af overgangsforanstaltninger i forbindelse med året 2013

KOM-dokumenter foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen forventes den 12. oktober 2011 at fremlægge forslag til forordning om direkte støtte til landbrugere for perioden 2014-2020. Forordningen skal afløse Rådets forordning (EF) nr. 73/2009. Den væsentligste nyskabelse forventes at være et øget fokus på miljø- og klimaaspekter. Dette sker igennem den såkaldte grønning, hvor udbetaling af en del af den direkte støtte forudsætter, at landbrugerne leverer en miljøindsats. Forslaget forventes endvidere at indebære, at der anvendes en del af de direkte støtteudbetalinger til særlige ordninger vedrørende støtte til områder med naturlige begrænsninger for landbrug, støtte til mindre landbrug, støtte til nyetablerede yngre landbrugere samt muligheder for at anvende målrettede koblede støtteordninger. Endelig forventes forslaget at indeholde finansielle nationale lofter for direkte støtteudbetalinger, bestemmelser om udligning af de direkte støttebeløb mellem medlemsstater og blandt landbrugere, fleksibilitet mellem den direkte støtte (søjle I) og landdistriktsudvikling (søjle II) udbetalingslofter for større bedrifter samt bestemmelser om, at støtte kun kan gives til aktive landbrugere.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge forslag om forordning om etablering af regler for direkte betalinger til landbrugere den 12. oktober 2011 som en del af en reformpakke om den fælles landbrugspolitik gældende for perioden 2014-2020. Beskrivelsen er baseret på det forventede indhold af det kommende forslag.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011 med henblik på præsentation.

Nærhedsprincippet

De forventede forslag er led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget forventes at følge linjerne fra Kommissionens meddelelse af 18. november 2010 om reformkursen for den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020. Heraf fremgik det, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal understøtte et bæredygtigt landbrug, som tager hensyn til klimaforandringer og miljø samt understøtter den gensidige solidaritet mellem medlemsstaterne.

Finansielle forhold

Reformen af den fælles landbrugspolitik skal ses i sammenhæng med den igangværende forhandling om EU's flerårige finansielle ramme for 2014 til 2020. Overordnet set forventes strukturen af den fælles landbrugspolitik fastholdt, således at den direkte landbrugsstøtte til landbrugerne samt forskellige markedsinstrumenter hører under den første søjle (søjle I) mens landdistriktspolitikken hører under den anden søjle (søjle II). Medlemsstaternes midler i de 2 søjler fordeles via såkaldte nationale konvolutter.

Det forventes, Kommissionens forslag til direkte betalinger vil fastsætte fremtidige nationale lofter for de direkte betalinger i de enkelte medlemsstater samt de finansielle principper for fordelingen af de fremtidige direkte betalinger. Der forventes, at Danmarks nationale loft for direkte betalinger i søjle I bliver på ca. 943 mio. € (ca. 7 mia. kr.) i 2014, hvor den i dag udgør ca. 964 mio. €.

Kommissionen forventes at foreslå en gradvis udjævning af den direkte støtte blandt landbrugerne i en region eller en medlemsstat, således at der opnås en ensartet støtte pr. hektar inden for regionen/medlemsstaten inden 2019.

Endvidere forventes der i perioden 2014-2017 at skulle ske en udjævning af den direkte støtte blandt medlemsstaterne, således at medlemsstater der har direkte støtteudbetalinger over EU-gennemsnittet pr. hektar overfører en andel af deres nationale konvolut til medlemsstater, der har udbetalinger pr ha. der ligger under 90 % af EU-gennemsnittet.

Endeligt forventes der foreslået en fuld udjævning af den direkte støtte blandt alle medlemsstaterne. Denne udjævning skal være gennemført inden 2029.

Kommissionen forventes at foreslå en vis fleksibilitet mellem søjlerne, således at medlemsstaterne én gang for alle i 2013 kan vælge at overføre op til 5 % af deres nationale konvolut fra direkte betalinger (søjle I) til landdistriktsudvikling (søjle II), med krav om national medfinansiering. Ligesom visse medlemsstater vil kunne vælge at overføre midler fra søjle II til I. Kommissionen forventes ligeledes at foreslå etablering af en ny basis betalingsordning, hvor landbrugerne kan modtage direkte støtte såfremt de er i besiddelse af støtteberettiget jord og betalingsrettigheder, ligesom de er underlagt krav om krydsoverensstemmelse. Budgettet til denne basisordning forventes at udgøre ca. 50-70 % af den nationale konvolut.

Kommissionen forventes at foreslå, at der tildeles nye betalingsrettigheder til landbrugerne fra 2014.

Aktive landbrugere

Kommissionen forventes at foreslå, at støtteudbetalinger kun kan ydes til aktive landbrugere, som defineres om landbrugere, der har en indtjening fra landbruget, som udgør mere end 5 % af indkomsten fra alle økonomiske aktiviteter, eksklusiv tilskud under den fælles landbrugspolitik. Landbrugere der modtager under 5.000 € i direkte støtte vil eventuelt blive fritaget for disse bestemmelser.

Støtteloft (capping)

Kommissionen forventes at foreslå, at der fastsættes støtteloft (capping) på de direkte støtteudbetalinger til de enkelte bedrifter. Støtteloftene ventes ikke at omfatte betalinger for klima og miljø (grønning), ligesom loftet øges i forhold til lønudgifter. Støtteloftene forventes at blive gennemført efter følgende skala:

- 20 % reduktion af støtteudbetalinger mellem 150.000 – 200.000 €
- 40 % reduktion af støtteudbetalinger mellem 200.000 – 250.000 €
- 70 % reduktion af støtteudbetalinger mellem 250.000 – 300.000 €
- 100 % reduktion af støtteudbetalinger over 300.000 €

Betalinger for hensyntagen til klima og miljø (grønning)

Kommissionen forventes at foreslå, at 30 % af den direkte støtte til landbrugerne skal gøres betinget af overholdelse af visse klima- og miljøvenlige dyrkningspraksisser, den såkaldte grønning af den direkte støtte. Medlemsstaterne udbetaler en supplerende årlig betaling til de pågældende landbrugere. Det forventes, at økologiske landbrugere automatisk vil modtage denne supplerende betaling. Følgende obligatoriske dyrkningspraksisser forventes foreslået.

- Afgrødediversificering: Landbrug over en vis minimumsstørrelse, skal dyrke mindst 3 forskellige afgrøder. Ingen af disse 3 afgrøder må dække mindre end 5 % af arealet og hovedafgrøden må ikke dække mere end 70 % af arealet.
- Opretholdelse af permanente græsarealer på bedriftsniveau: Landbrugere skal opretholde de permanente græsarealer, som de angiver i deres støtteansøgning for 2014 i årene fremover.
- Miljøfokusarealer: Landbrugere skal afsætte mindst 7 % af deres landbrugsareal undtagen permanent græsareal, til miljøfokusareal, som kan omfatte brakarealer, landskabstræk og bræmmer mv.

Arealer med naturlige begrænsninger for landbrugsproduktion

Kommissionen forventes at give mulighed for, at medlemsstaterne kan etablere en frivillig støtteordning for arealer med naturlige begrænsninger for landbrugsproduktion. Den nye støtteordning forventes kun at omfatte arealer som allerede under landdistriktspolitikken er udpeget som arealer med naturlige handicaps, de såkaldt ugunstigt stillede områder eller LFA-områder (Less Favoured Areas). I Danmark er visse småøer udpeget. Det forventes, at der kan anvendes op til 5 % af det nationale loft til denne støtteordning. Støtten udbetales årligt som supplement til basisordningen til den enkelte landbruger.

Støtteordning for yngre landbrugere

Kommissionen forventes at foreslå, at medlemsstaterne skal etablere en obligatorisk støtteordning for yngre førstegangsetablerede landbrugere under 40 år. Det forventes, at der kan anvendes op til 2 % af det nationale loft til denne støtteordning. Støtten udbetales årligt over 5 år som supplement til basisordningen.

Betalinger for koblede præmieordninger

Kommissionen forventes at foreslå, at medlemsstaterne kan vælge at afsætte op til 5-10 % af den nationale konvolut for direkte betalinger til at etablere eller videreføre koblede støtteordninger indenfor en række områder (kvæg, får, sukkerroer mv.). Den koblede støtte kan ydes til sektorer eller regioner i en medlemsstat, hvor særlige typer af landbrug eller landbrugsproduktioner har visse problemer og som samtidig er vigtige af økonomisk og/eller sociale og/eller miljømæssige grunde.

Støtteordning for små landbrug

Kommissionen forventes at foreslå, at medlemsstaterne skal indføre en ny obligatorisk støtteordning for små landbrugere. Landbrugerne kan vælge at ansøge om at deltage i den nye ordning. Deltagerne i ordningen modtager en årlig betaling, som erstatter alle andre direkte betalinger. Der kan anvendes op til 10 % af det nationale loft til denne ordning. Den årlige betaling fastsættes mellem 500 og 1.000 €. Landbrugerne, der deltager i denne ordning, fritages for bestemmelserne om krydsoverensstemmelse og for de obligatoriske grønne dyrkningspraksisser.

Overgangsbestemmelser for direkte støtte til landbrugerne i 2013

De nugældende bestemmelser om finansielle nettolofter for direkte betalinger (bruttoloftet for direkte betalinger fratrukket modulering) er fastsat til og med 2012, medens de nye regelsæt for den fremtidige fælles landbrugspolitik og herunder de finansielle bestemmelser først vil træde i kraft i 2014. Kommissionen ventes derfor at fremsætte et separat forslag om et nettoloft for 2013 samt visse bestemmelser for udbetaling af den direkte støtte. Overgangsforslaget forventes fremlagt samtidig med forslaget om direkte betalinger til landbrugere under den fælles landbrugspolitik. Forslaget forventes at indebære, at der fastsættes et finansielt nettoloft for Danmark for 2013 på ca. 964 mio. €. hvilket er det samme som for 2012.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Det forventede forslag om etablering af regler for direkte betalinger til landbrugere under den fælles landbrugspolitik ventes at have både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Idet forslaget endnu ikke foreligger, er der ikke grundlag for at vurdere dets rækkevidde.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer bemærkede på møde i §2-udvalget den 5. oktober 2011, at der ved udjævning af betalinger *mellem* medlemsstater skal tages hensyn til de forskelle, der er imellem omkostningsniveauer og øvrige rammebetingelser i de pågældende medlemsstater. Hvad angår *intern* udjævning af betalingsrettigheders værdi i medlemsstaterne, bør dette ikke ændres. Afkobling har fundet sted, og hvordan de enkelte medlemsstater vælger at disponere over midlerne, skal være op til dem selv.

Landbrug & Fødevarer fremhævede, at definitionen og brugen af begrebet aktive landmænd er unødvendig. Det nuværende regelgrundlag anses for tilstrækkeligt. Hvad angår capping, er forslaget uacceptabelt, og det forekommer meget uhensigtsmæssigt at belønne mindre effektive landbrug. Grønningselementet bør indføres under hensyntagen til om medlemsstaterne allerede har indført aktiviteter på disse områder. Her fremhæves blandt andet, at efterafgrøder og kvælstofnormer allerede indebærer væsentlige miljøforbedringer. Endelig blev det fremhævet, at muligheden for forsat at have en koblet præmie for handyr anses for særdeles vigtig i forhold til at undgå eksport og lang transport af kalve.

DI påpegede, at grønning ikke bør flytte fokus fra produktion, idet fødevarerforsyningen og adgangen til råvarer bør sikres.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdninger til det forventede forslag

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

(ii) **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen),**

Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter, og

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen) for så vidt angår reglerne i forbindelse med enkeltbetalingsordningen og støtten til vinavlere

KOM-dokumenter foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen ventes den 12. oktober 2011 at fremlægge forslag til den fælles markedsordning for landbrugsprodukter, der skal gælde efter 2013 og afløse den nuværende Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen). En ny fælles markedsordning forventes at gøre rammerne mere ensartet for de forskellige ordninger og sektorer, der er omfattet af forordningen. Forslaget forventes i store træk at videreføre de nuværende ordninger, om end med mindre tilpasninger for visse ordninger.

Hovedændringerne forventes at være ophævelse af sukkerkvotesystemet, styrkelse af producenternes samarbejde samt etableringen af en særlig krisefond. Derudover forventes fremlagt forslag om støtte til vinavlere og forslag om foranstaltninger til fastsættelse af visse støttesatser og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Forslagene er alle elementer i den samlede reform af den fælles landbrugspolitik.

Baggrund

Det forventes, at Kommissionen den 12. oktober 2011 vil fremlægge forslag om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter, forslag om enkeltbetalingsordningen og støtte til vinavlere og forslag om foranstaltninger til fastsættelse af visse støttesatser og restitutioner. Alle tre forslag er en del af den fælles landbrugspolitik for perioden 2014-2020. Beskrivelsen er baseret på det forventede indhold af det kommende forslag.

Forslag om markedsordningen og forslag om støtte til vinavlere er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslag om foranstaltninger til fastsættelse af visse støttesatser og restitutioner er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal

Forslagene er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011 med henblik på præsentation.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter forventes at følge linjerne fra Kommissionens meddelelse af 18. november 2010 om reformkursen for den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020. Heraf fremgik det, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal understøtte et bæredygtigt landbrug, som tager hensyn til klimaforandringer og miljø samt understøtte den gensidige solidaritet mellem medlemsstaterne. En ny fælles markedsordning forventes at gøre rammerne mere ensartet for de forskellige ordninger og sektorer, der er omfattet af forordningen. Forslaget forventes i store træk at videreføre de nuværende ordninger, om end med mindre tilpasninger for visse ordninger.

Intervention, privat oplagring og klassificering

Reglerne om intervention forventes overordnet set at være stort set uændrede, medens der forventes foreslået mindre tilpasninger for anvendelsen af privat oplagring, herunder udløsningspriserne herfor, samt ændrede bestemmelser om klassificering af slagtekroppe af svin, kvæg og får.

Ophævelse af kvotesystemet for sukker

Det forventes foreslået, at sukkerordningen, og herunder kvotesystemet, ophæves med udgangen af markedsåret 2015/2016. Det vil sige per 30. september 2016. Produktionen af sukker forventes dog fortsat baseret på aftaler mellem avlerne og sukkerproducenterne.

Kvalitetspakken og mælkepakken

Vedrørende handelsnormer forventes ikke nye forslag ud over dem, som indgår i den allerede fremlagte kvalitetspakke. Tilsvarende ventes det allerede fremlagte forslag om mælkepakken indarbejdet, men det ventes, for så vidt angår kontrakt delen, ikke udvidet til øvrige sektorer.

Producentorganisationer

Producenter i de sektorer, der er omfattet af markedsordningen kan fortsat slutte sig sammen i producentorganisationer. Fremover forventes det, at der bliver et generelt krav om, at medlemsstaterne på anmodning skal anerkende disse. Hidtil har dette kun været tilfældet i få sektorer. Tilsvarende skal medlemsstaterne fremover på anmodning anerkende interprofessionelle organisationer i alle sektorer. Det vil således ikke være frivilligt for medlemsstaterne, hvorvidt de vil anerkende sådanne organisationer.

Skolefrugt

Støtte til uddeling af skolefrugt vil fortsat være omfattet af markedsordningen og der ventes afsat øgede midler hertil samt en øget EU-medfinansiering på op til 75 %.

Krisestyring

De hidtidige bestemmelser vedrørende kriseforanstaltninger forventes videreført nogenlunde uændrede, idet der dog forventes en generel undtagelsesbestemmelse. Kommissionen har således i meddelelse KOM(2011)500 om den fremtidige flerårige finansielle ramme foreslået etableret en særlig reserve på i alt 3,9 mia. € i perioden 2014-2020. Midlerne fra denne fond kan i henhold til udkast KOM(2011)403 til den interinstitutionelle budgetaftale anvendes efter Europa-Parlamentets og Rådets vedtagelse af forslag fra Kommissionen. Fonden kan anvendes til udgifter i forbindelse med intervention, privat oplagring, eksportrestitutioner og de ovennævnte kriseforanstaltninger.

Forslag om overførsel til enkeltbetalingsordningen for så vidt angår vinsektoren

For så vidt angår forslaget om enkeltbetalingsordningen og støtte til vinavlere forventes det, at indeholde fastsættelse af en skæringsdato, inden hvilken medlemsstaterne endegyldigt vil skulle tage stilling til om - og i hvilket omfang - de vil konvertere støttemuligheder til vinsektoren under den fællesmarkedsordning til betalingsrettigheder til vinavlere efter enkeltbetalingsordningen. På nuværende tidspunkt kan medlemsstaterne ændre deres støtteprogrammer en gang årligt, herunder med hensyn til hvilken del af deres budgetramme, som – blivende – skal allokeres til betalingsrettigheder til vinavlere efter enkeltbetalingsordningen.

Forslag om fastsættelse af støttesatser og restitutioner

Det forventes, at forslaget vedrørende foranstaltninger til fastsættelse af visse støttesatser og restitutioner under den fælles markedsordning for landbrugsprodukter vil omfatte: Fastsættelse af støtte til uddeling af mejeriprodukter til skoleelever (Skolemælksordningen), fastsættelse af eksportrestitutioner og fastsættelse af særlige eksportrestitutioner for korn og ris. Dette forslag vedrører således den konkrete fastsættelse af støttesatser, mens hjemlen til at yde disse former for støtter er fastlagt i den fælles markedsordning.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

De forventede forslag om reform af den fælles markedsordning under den fælles landbrugspolitik ventes at have både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Idet forslaget endnu ikke foreligger, er der ikke grundlag for at vurdere dets rækkevidde.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer påpegede på møde i §2-udvalget den 5. oktober 2011, at man generelt bør fastholde markedsorienteringen af landbrugspolitikken forudsat, at der er et sikkerhedsnet. Endvidere bør der lægges vægt på, at privat oplagring af smør forbliver obligatorisk. Hvad angår intervention, bør der ses nærmere på kvalitetskravene til blød hvede. Det er vigtigt at fastholde markedsordningen som et sikkerhedsnet frem for at inkludere krisestyringsinstrumenter og forsikringsordninger i landdistriktsforordningen.

Endvidere bør definitionen af slagtekroppe ikke indskrænke muligheden for at opretholde en støtteordning for handyr. Muligheden for at få anerkendt producentorganisationer anses umiddelbart for positiv, men det blev understreget, at det ikke må underminere de allerede eksisterende andelselskaber.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdninger til det forventede forslag

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

(iii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (forordning om udvikling af landdistrikterne)

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Det forventes, at Kommissionen den 12. oktober 2011 vil fremlægge forslag til forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020. Forordningen skal afløse Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne, som fastlægger rammerne for gennemførelsen af landdistriktsstøtten i perioden 2007-2013. De væsentligste nyskabelser forventes at være en mere målrettet styring af støtteindsatsen fra Kommissionens side i forhold til fælles mål og milepæle, fokus på målsætningerne om fremme af landbrugets konkurrenceevne og bæredygtighed i overensstemmelse med Europa 2020 strategien, bedre koordinering af indsatsen mellem EU's fonde (strukturfondene, landdistriktsfonden og fiskerifonden), mere fokus på fremme af innovation, nyt grønt element under søjle I, som medfører behov for yderligere koordinering af natur- og miljøindsatsen mellem de to søjler samt målretning af betalingerne til områder med naturbetingede ulemper også kaldet LFA (Least Favoured Areas). Endelig forventes der en ændring af EU-medfinansieringssatserne.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge forslag om støtte til udvikling af landdistrikterne den 12. ok-

tober 2011 som en del af en reformpakke om den fælles landbrugspolitik gældende for perioden 2014-2020. Beskrivelsen er baseret på det forventede indhold af det kommende forslag.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011 med henblik på præsentation.

Nærhedsprincippet

De forventede forslag er led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget forventes at følge linjerne fra Kommissionens meddelelse af 18. november 2010 om reformkursen for den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020. Heraf fremgik det, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal understøtte et bæredygtigt landbrug, som tager hensyn til klimaforandringer og miljø samt understøtter den gensidige solidaritet mellem medlemsstaterne.

Rammer for den fremtidige landdistriktspolitik

Forslaget forventes at vedrøre de fælles rammebetingelser for betaling af søjle II støtte til udvikling af landdistrikterne med medfinansiering fra ELFUL. Med det forventede forslag søges landdistriktspolitikken optimeret i forhold til EU2020 strategien for intelligent, bæredygtig og inkluderende vækst. Det nuværende aksesystem i programmet med minimumstildeling af ELFUL midler pr. akse forventes udfaset. Målsætningerne for landdistriktspolitikken er fortsat

- 1) at forbedre landbrugets konkurrenceevne,
- 2) bæredygtig forvaltning af natur ressourcerne samt
- 3) fremme en balanceret territorial udvikling af landdistrikterne.

LEADER indsatsen forventes fastholdt som et obligatorisk element, formentlig med minimum 5 % af EU-budgettet i Danmark.

Det forventes, at der opstilles seks såkaldte EU prioriteter for landdistriktsudvikling, hvorigennem programaktiviteten skal bidrage til opfyldelse af Europa2020 strategien. Det tyder på, at disse prioriteter bliver 1) videnoverførsel, 2) konkurrenceevne og bedriftslevedygtighed, 3) fødevarekædeorganisering og risikoforvaltning, 4) beskyttelse af økosystemer, 5) lav-kulstof økonomi og ressourceeffektivitet samt 6) jobskabelse og landdistriktsudvikling. Disse prioriteter skal formentlig også bidrage til tværgående målsætninger om at fremme innovation og dæmpe klimaforandringer og tilpasse produktionen herefter. Det forventes, at alle 6 prioriteter vil være obligatoriske i alle programmer.

Samordning mellem EU's fonde

Det forventes, at der vil blive stillet krav om større grad af nationalt samarbejde imellem EU's fonde (strukturfondene, landdistriktsfonden og fiskerifonden). Den nuværende procedure for fastlæggelse af strategi og program forventes således erstattet af et nyt godkendelsessystem i form af en såkaldt fælles strategisk ramme. Denne skal fastlægge målsætningerne for de nationale landdistriktsindsatser under samtlige EU's fonde. Det forventes, at bestemmelser for fastlæggelse af strategi og mål vil bli-

ve fastlagt i et fælles separat forslag fra Kommissionen. Etablering af en fælles strategi på tværs af fonde forventes, at skulle ske forud for etablering af mere detaljerede strategier for de enkelte fonde og med efterfølgende programmer.

Koordinering med andre dele af landdistriktspolitikken

Idet der forventes en vis omfordeling af opgaverne mellem søjle I og II, særligt i forhold til landdistriktsstøtten og den direkte landbrugsstøtte, vil der formentlig opstå behov for endnu tættere koordinering de to søjler imellem. Blandt andet forventes der en vis grad af budgetfleksibilitet mellem søjle I og søjle II, hvormed medlemsstaterne kan vælge at overføre op til 5 % af den direkte støtte under søjle I til anvendelse under søjle II. Slutteligt forventes det, at Kommissionen vil forsøge at opnå hjemmel til at fastlægge en række definitioner og støttebestemmelser ved anvendelse af delegerede retsakter.

Forenkling af forvaltningen

Forslaget forventes kun i ringe grad at lægge op til forenklinger. Det er i stedet forventningen, at de nye regler for fælles strategisk styring, partnerskabsaftale med Kommissionen, netværksdannelser for innovation, todeling af miljø- og naturindsatsen mellem søjle I og søjle II i den fælles landbrugspolitik, udvidede baselinekrav for arealstøtten, kontrol, overvågning og evaluering, alt sammen vil kræve øget forbrug af administrative ressourcer.

Finansielle bestemmelser

Det forventes, at Kommissionen vil fastsætte de årlige beløb, der er til rådighed for hvert enkelt medlemsland under hensyntagen til a) objektive kriterier relateret til EU-målsætningerne for landdistriktspolitikken og b) tidligere udnyttelse (Det vil sige den hidtidige budgetfordeling). 0,25 % af budgettet afsættes til Kommissionen til teknisk bistand. Det vil formentlig som hidtil være muligt for medlemsstaterne at anvende 4 % til teknisk bistand.

Det forventes, at der som hovedregel vil blive fastlagt én EU-medfinansieringssats gældende for alle foranstaltninger på maksimalt 50 %. Det forventes dog, at der vil komme en række undtagelser hertil, herunder større EU-medfinansiering til projekter vedrørende formidling af viden og information, vedrørende etablering af producentsammenslutninger, samarbejdsprojekter om udvikling af nye produkter i fødevarekæden, LEADER. Der vil være 100 % EU finansiering af projekter med et væsentligt bidrag til innovation i landbruget, der skal finansieres af midler overført fra søjle I fra anvendelsen af støttelofter (capping).

Støttesatser

De maksimalt tilladte støttesatser forventes ikke ændret meget i forhold til den nuværende landdistriktsforordning. Dog forventes den maksimale støtteprocent for investeringer i landbrug forhøjet, såfremt disse afholdes af yngre jordbrugere, hvis der er tale om kollektive investeringer og integrerede projekter, hvis der er tale om projekter i udpegede områder med naturbetingede ulemper (LFA) eller hvis der er tale om projekter indenfor det Europæiske Innovations Partnerskab. Tilsvarende forventes støtteprocenten at kunne forøges for investeringsudgifter til forarbejdning og markedsføring, hvis projektet er et samarbejdsprojekt med relation til forskellige EU-finansieringskilder.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Det forventede forslag til forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020 ventes at have både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Idet forslaget endnu ikke foreligger, er der ikke grundlag for at vurdere dets rækkevidde.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer påpegede på møde i §2-udvalget den 5. oktober 2011, at den økonomiske balance mellem aktiviteterne i landdistriktsprogrammet er vigtig. Blandt andet blev balancen mellem de aktiviteter, der tilgodeser produktivitet, og de, der tilgodeser miljø og natur, fremhævet. Ydermere blev det nævnt, at gennemførelse af miljøtiltag skal gøres mere økonomisk rationelt for den enkelte landmand, således at der var et incitament til at deltage i miljøordningerne. Endvidere bør det være muligt, at yde engangsbetalinger, såfremt der sker permanente indskrænkninger af råderetten af hensyn til miljø og natur.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdninger til det forventede forslag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

(iv) **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning)**
KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen forventes den 12. oktober 2011 at fremlægge forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning), der vil medføre en væsentlig udvidelse af de nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik. Foruden forhold vedrørende finansiering af den fælles landbrugspolitik samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes udbetalingsorganer forventes forslaget at omfatte regelsættet om bedriftsrådgivning, regelsæt om kontrolsystemer og sanktioner, herunder det integrerede kontrolsystem, regelsættet for den efterfølgende regnskabskontrol samt regelsættet om krydsoverensstemmelse. Yderligere forventes Kommissionen at foreslå, at der skal gennemføres en række stramninger i forhold til betalingsorganernes administration, samt at der skal ske ændringer i regelsættet omkring krydsoverensstemmelse.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik den 12. oktober 2011 som en del af en reformpakke om den fælles landbrugspolitik gældende for perioden 2014-2020. Beskrivelsen er baseret på det forventede indhold af det kommende forslag.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011 med henblik på præsentation.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning) forventes at ville medføre en væsentlig udvidelse af de nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik. Foruden forhold vedrørende finansiering af den fælles landbrugspolitik samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes udbetalingsorganer forventes forslaget at omfatte regelsættet om bedriftsrådgivning, regelsæt om kontrolsystemer og sanktioner, herunder det integrerede kontrolsystem, regelsættet for den efterfølgende regnskabskontrol samt regelsættet om krydsoverensstemmelse. Yderligere forventes Kommissionen at foreslå, at der skal gennemføres en række stram-

ninger i forhold til betalingsorganernes administration, samt at der skal ske ændringer i regelsættet omkring krydsoverensstemmelse.

Bedriftsrådgivningsordning

Regelsættet for bedriftsrådgivningen forventes overført til den horisontale forordning fra forordning om direkte støtte. Det forventes samtidig, at Kommissionen vil udvide ordningen med en række minimumskrav vedrørende eksisterende krav og handlinger for så vidt angår klimaforandringer, biodiversitet, beskyttelse af vand, notifikation af dyresygdomme samt innovation. Herudover forventes krav til grønning og rådgivning vedrørende bæredygtig økonomisk udvikling af små landbrug at blive omfattet af bedriftsrådgivningsordningen.

Regulering af forhold mellem Kommissionen og udbetalingsorganerne

En nyskabelse vedrørende udbetalingsorganerne forventes at være, at Kommissionen ved delegerede retsakter vil fastsætte minimumskriterier for godkendelsen af udbetalingsorganerne i medlemsstaterne. Det betyder, at Kommissionen vil fastsætte minimumskriterier for udbetalingsorganernes interne forhold, kontrolaktiviteterne, information samt kommunikation i disse organer. Herudover forventes Kommissionen at fastsætte regler for udstedelse og tilbagetrækning af udbetalingsorganernes godkendelse, overvågningen af organerne samt deres eventuelle fornyede godkendelse.

På flere punkter forventes Kommissionen at foreslå stramninger med hensyn til udbetalingsorganernes administration. Forslaget forventes blandt andet at indeholde bestemmelser vedrørende afvisning af refusion fra EU. Kommissionen forventes også at foreslå, at der skal udbetales rentekompensation til støttemodtagerne ved for sene betalinger. Med hensyn til tilbagebetalingskrav overfor støttemodtagerne som følge af uregelmæssigheder, der ikke er begrundet i forsømmelser fra medlemsstatens side, forventes det endvidere, at Kommissionen vil foreslå, at betalingsorganerne selv skal afholde 100 % af udgifterne vedrørende tilbagebetalingskrav, som ikke er blevet inddrevet inden for 4 år, eller 8 år såfremt tilbagebetalingen er blevet genstand for en retssag.

Kommissionen forventes også at nedsætte procentdelen (fra 25 % til 10 %), som medlemsstaterne kan beholde, når det lykkes at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb, der ikke skyldes administrative fejl. Kommissionen forventes ligeledes at foreslå, at medlemsstaternes refusion kan suspenderes, såfremt de statistikker, som medlemsstaten skal fremsende til Kommissionen vedrørende gennemførte kontroller og resultaterne heraf, ikke er blevet fremsendt rettidigt.

Det forventes endvidere, at Kommissionen vil foreslå, at kravet om fremsendelse af en ledelseserklæring i forbindelse med aflæggelsen af betalingsorganernes årsregnskab til Kommissionen flyttes fra gennemførelsesbestemmelserne til den horisontale forordning.

Det forventes yderligere, at forslaget vil indeholde en generel regel om, at medlemsstaterne skal opkræve renter i forbindelse med tilbagesøgning af uretmæssigt udbetalte beløb.

Med hensyn til finansieringen af landdistriktsprogrammet forventes det også, at Kommissionen vil lægge op til en række administrative stramninger. Landdistriktsprogrammerne finansieres af den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Den kommende programperiode for landdistriktsprogrammerne vil løbe fra 2014-2020. I forslaget forventes det, at budgettet for

det første år vil blive fastlagt af Kommissionen i forbindelse med dens godkendelse af landdistriktsprogrammet, mens de følgende års rammer vil blive fastlagt før den 1. maj i hvert af de følgende år.

Medlemsstaten anmelder løbende og kvartalsvist deres udgifter under landdistriktsprogrammerne til EU, som herefter refunderer EU-andelen af medlemsstatens udgifter. Det forventes, at Kommissionens forslag vil lægge op til, at de kvartalsvise refusioner skal ske ved anvendelsen af én finansieringssats per foranstaltning.

Det forventes tillige, at Kommissionen vil lægge op til en ensretning af udbetalingsfristerne for så vidt angår alle arealstøtteordninger. Dette vil i praksis betyde, at arealstøtteordningerne under landdistriktsprogrammet skal tilpasses udbetalingsfristen for enkeltbetalingsordningen. Fristen for enkeltbetalingsordningen er 1. december – 30. juni det følgende år.

Herudover forventes det, at Kommissionens forslag vil indeholde en generel mulighed for at udbetale forskud på 50 % på den direkte støtte og 75 % på arealordningerne under ELFUL.

Krydsoverensstemmelse

I forbindelse med reformen af den fælles landbrugspolitik i 2005 blev det vedtaget, at udbetalingen af støtte til landbrugere sker på betingelse af, at en række krav overholdes inden for miljø, sundhed, dyrevelfærd og god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). I modsat fald kan støtten reduceres eller bortfalde. Dette kaldes krydsoverensstemmelse.

Det forventes, at Kommissionen vil foreslå, at regelsættet vedrørende krydsoverensstemmelse overføres til den horisontale forordning. Som noget nyt forventes regelsættet at omfatte omstrukturingsstøtte, omstillingsstøtte og grøn høst. Modtagere af direkte støtte, som tilmelder sig ordningen for små landbrugere, vil være undtaget krydsoverensstemmelse.

Vandrammedirektivet og pesticiddirektivet forventes også at blive omfattet af krydsoverensstemmelse¹³. Kommissionen ventes at foreslå, at den delegeres beføjelser med henblik på at kunne tilføje direktivernes bestemmelser, efter at medlemsstaterne har fastsat de bestemmelser, der skal være gældende overfor landbrugerne, og notificeret Kommissionen om implementeringen. Medlemsstaternes notifikation vil skulle ske senest den 1. januar 2013 for vandrammedirektivet og senest 1. januar 2014 for pesticiddirektivet.

Det forventes, at krydsoverensstemmelseskravene i forslaget vil blive kategoriseret i tre områder (miljø, klimaforandring og GLM samt sundhed og dyrevelfærd), hvor der tidligere var tale om fire. I forhold til de nuværende krav vedrørende GLM forventes forslaget at indeholde en række ændringer og udvidelser. Dette vurderes især at gælde for et nyt krav om beskyttelse af vådområder og kulstofrige jorde inklusiv forbud mod pløjning samt for følgende normer: Minimum plantedække, minimum jordforvaltning med henblik på at hindre jorderosion, bevarelse af jordens organiske indhold samt bevarelse af en lang række landskabstræk m.v.

Kontrolsystem og sanktioner

¹³ Pesticiddirektivets inkludering er allerede vedtaget. Det nye er, at det også forventes omtalt i forslag til den horisontale forordning.

Det forventes, at forslaget vil indeholde en bestemmelse om, at medlemsstaterne, hvor det er passende, skal udføre alle fysiske kontroller vedrørende landbrugsstøtte og støtte under landdistriktsprogrammet på samme tid. Det forventes endvidere, at Kommissionen vil lægge op til, at der oprettes et særligt register til identifikation af landmænd og støttemodtagere. Endelig forventes det, at Kommissionen i forbindelse med nedsættelser og udelukkelse ønsker at anvende modellen for krydsoverensstemmelseskontrollen, hvor sanktionen skal fastlægges i forhold til overtrædelsens alvor, omfang og varighed/gentagelse.

Offentliggørelse af støtten

Det forventes, at Kommissionen vil udarbejde et selvstændigt forslag vedrørende offentliggørelse af støtteoplysninger for hver modtager fra 2014 og frem.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Det forventede forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ventes at have både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Idet forslaget endnu ikke foreligger, er der ikke grundlag for at vurdere dets rækkevidde.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer bemærkede overordnet på møde i §2-udvalget den 5. oktober 2011, at de nye tiltag ikke bidrager til at gøre landbrugspolitikken mere veldefineret og skarp. Tværtimod lader den til at blive mere indviklet. Der er et stort behov for forenkling. Hvad angår bedriftsrådgivning bør det være op til de enkelte medlemsstater, om de vil indføre noget sådant i regi af landdistriktsprogrammerne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre medlemsstater holdninger til det forventede forslag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. **(Evt.) Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik og forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen), for så vidt angår uddeling af fødevarer til de socialt dårligst stillede personer i Fællesskabet**
KOM (2008) 563, KOM (2010) 486 og KOM (2011) 634

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. september 2011. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremlagt et ændret forslag til ændring af ordningen om fødevarfordeling til de dårligst stillede i Fællesskabet. Medlemsstaterne skal fremover kunne iværksætte programmer med henblik på fordeling af fødevarer blandt de dårligst stillede, som stammer fra interventionslagre eller fra markedsopkøb. Forslaget om intensivering af fødevarprogrammet skal ifølge Kommissionen imødegå et voksende fødevarerbehov hos de socialt dårligst stillede som følge af stigende fødevarerpriser især i de nye medlemsstater samt en betydelig reduktion i interventionslagrene de senere år.

Baggrund

Kommissionen har den 17. september 2008 fremlagt forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 om finansieringen af den fælles landbrugspolitik og Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen), for så vidt angår uddeling af fødevarer til de socialt dårligst stillede personer i Fællesskabet. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 25. september 2008.

Det oprindelige forslag er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Rådets Juridiske Tjeneste har efterfølgende afgivet en udtalelse om forslagens hjemmel, hvor det anføres, at TEUF artikel 43, stk. 2 umiddelbart ikke er den korrekte hjemmel, og at hjemlen alternativt bør være TEUF artikel 352. Europa-Parlamentet afgav den 26. marts 2009 deres udtalelse om Kommissionens forslag i førstebehandlingen. Rådet har endnu ikke fastlagt en fælles holdning i førstebehandlingen.

Kommissionen har den 3. oktober 2011 fremsat et revideret forslag KOM (2011) 634, som erstatter et tidligere revideret forslag KOM (2010) 486 af 17. september 2011. Det seneste reviderede forslag er fremsat med hjemmel dels i TEUF artikel 43, stk. 2, dels i TEUF artikel 175, stk. 3 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011 med henblik på politisk drøftelse.

Nærhedsprincippet

Ordnungen har siden 1980'erne været en del af den fælles landbrugspolitik. Kommissionen redegjorde i konsekvensanalysen tilknyttet det oprindelige forslag KOM (2008) 563 om overvejelser i forhold til nærhedsprincippet. Kommissionen vurderer, at der vil være europæisk merværdi ved ordningen.

Regeringen vurderer blandt andet i lyset af udtalelsen fra Rådets Juridiske Tjeneste om det oprindelige forslags hjemmel, at forslaget ikke fuldt ud lever op til nærhedsprincippet.

I Kommissionens seneste reviderede forslag KOM (2011) 634 foreslås dobbelt hjemmel, henholdsvis i TEUF artikel 43, stk. 2 (den fælles landbrugspolitik) og TEUF artikel 175, stk. 3 (vedtagelse af særlige aktioner under strukturfondene). Regeringen afventer Rådets Juridiske Tjenestes vurdering af forslagets nye hjemmel.

Formål og indhold

Formålet er at ændre og udvide den eksisterende ordning med fødevarefordeling til de dårligst stillede i Fællesskabet (fødevareprogrammet) til permanent at omfatte markedsopkøb. Herved kan medlemsstaterne fortsat sikre forsyningen af fødevarer til socialt udsatte, såfremt der ikke findes tilstrækkelige interventionslagre. Baggrunden for forslaget skal dels ses i lyset af de stigende fødevarepriser i EU de seneste år, dels i behovet for at finde andre kilder til fødevareprogrammet, idet EU's interventionslagre er ved at være udtømte, samt at der sikres en større valgfrihed og dermed bedre ernæringsbalance i de fødevarer, der indgår i programmet.

Fødevareprogrammet, hvis oprindelige formål var at uddele af EU's overskudsproduktion af fødevarer, har hidtil været baseret på EU's overskudslagre og alene midlertidige markedsopkøb, hvor der ikke fandtes passende interventionslagre. Kommissionen anfører, at programmet har medvirket til at stabilisere markedet samt sikre forbrugerne fødevarer til rimelige priser. En række markedsorienterede reformer af den fælles landbrugspolitik har sammen med fordelagtige producentpriser imidlertid betydet, at EU's interventionslagre er reduceret betydeligt de seneste år.

Kommissionen har på denne baggrund foreslået en ændring af forordningen, således, at det i højere grad bliver muligt at anvende budgetmidler til direkte markedsopkøb.

Forslaget vil gøre det muligt for de enkelte medlemsstater at redefinere fødevareprogrammets fokus på en ernæringsmæssig korrekt sammensætning af fødevarehjælpen frem for, som hidtil, at være baseret på interventionslagrenes produkter. Med den foreslåede ændring vil medlemsstaterne endvidere kunne sikre en bedre langtidsplanlægning af fødevarehjælpen via en 3-årig plan for fødevareprogrammets aktiviteter. Medlemsstaterne skal i øvrigt basere deres støtteanmodninger på nationale fødevareprogrammer, som gør det muligt at få en klarere og tydeligere prioritering i fødevarehjælpen til de dårligst stillede. Nationale fødevareprogrammer vil desuden gå forud for de EU-medfinansierede programmer.

Forslaget introducerer national medfinansiering af fødevareprogrammet. Gennem en ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 om finansieringen af den fælles landbrugspolitik, indsættes der et maksimumbeløb for EU's medfinansiering, så denne maksimalt udgør 75 % af udgifterne til fødeva-

reprogrammet og 85 % i samhørighedslandene for perioden 2010-2012. I programperioden 2013-2015 vil medfinansieringssatsen blive reduceret til henholdsvis 50 % og 75 %. Det reviderede fødevarereprogram skal træde i kraft den 1. januar 2010.

Kommissionen foreslår en fast rapporterings- og kontrolpligt i forhold til anvendelsen af midlerne. Således skal medlemsstater, der deltager i ordningen, sende Kommissionen en årlig rapport om gennemførelsen af ordningen samt holde Kommissionen opdateret om ændringer, der har konsekvenser for gennemførelsen af programmerne. Kommissionen forpligter sig til at fremsende en rapport om udmøntningen af ordningen til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 31. december 2012.

Kommissionens ændrede forslag

Kommissionen har den 17. september 2010 fremlagt et revideret forslag KOM (2010) 486, hvori medlemsstaternes medfinansiering mindskes i forhold til Kommissionens oprindelige forslag. EU's medfinansiering kan maksimalt udgøre 500 mio. € pr. budgetår, og medlemsstaterne skal nationalt medfinansiere 25 % af udgifterne, dog kun 10 % for de medlemsstater, som er berettiget til støtte fra Samhørighedsfonden¹⁴. Kommissionen foreslår, at forordningen anvendes på de 3-årsplaner, der indledes den 1. januar 2012 eller derefter. Kommissionen forpligter sig også til at fremsende en rapport om udmøntningen af ordningen til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 31. december 2014.

Kommissionen har den 3. oktober 2011 fremlagt et revideret forslag KOM (2011) 634, som erstatter det tidligere reviderede forslag KOM (2010) 486. I Kommissionens seneste reviderede forslag opgives indførelsen af national medfinansiering såvel som indførelse af 3-årige planer for fødevarereprogrammets aktiviteter, som blev foreslået i Kommissionens oprindelige forslag. Budgettet for ordningen foreslås fastsat til maksimalt 500 mio. € pr. budgetår og finansieres under Den Europæiske Garantifond for Landbruget. Kommissionen tilføjer en ekstra hjemmel til forslaget, således at hjemlen foruden TEUF artikel 43, stk. 2 (den fælles landbrugspolitik) også bliver TEUF artikel 175, stk. 3 (vedtagelse af særlige aktioner under strukturfondene). Kommissionen forpligter sig fortsat til at fremsende en rapport om udmøntningen af ordningen til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 31. december 2014.

Foruden bortfaldet af national medfinansiering har Kommissionen i det seneste reviderede forslag endvidere imødekommet følgende af Europa-Parlamentets ændringsforslag:

- Medlemsstaterne kan prioritere fødevarer med oprindelse i EU, når de vælger fødevarer til distribution.
- Uddelingsstederne skal klart angive, at EU deltager i programmet.
- Køb af fødevarer skal ske via udbud.
- Omkostninger i forbindelse med lagring, som deltagende organisationer afholder, foreslås refunderet (i dag kan de deltagende organisationer kun få refunderet transportomkostninger og administrationsomkostninger).

¹⁴ I 2007-2013 vil Samhørighedsfondens indsats være rettet mod Bulgarien, Cypern, Estland, Grækenland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn. Spanien vil modtage overgangsstøtte, fordi landets BNI pr. indbygger ligger under gennemsnittet i de 15 gamle EU-lande.

Kommissionens ændringsforslag indeholder også forslag til, hvilke ikke-væsentlige bestemmelser der i forbindelse med forslaget gennemførelse fremadrettet skal delegeres til Kommissionen via delegerede retsakter, jf. artikel 290 i Lissabontraktaten, og hvilke bestemmelser, der fortsat skal vedtages i en komitéprocedure som gennemførelsesretsakter, jf. artikel 291 i Lissabontraktaten.

EU-Domstolen fremlagde endvidere den 13. april 2011 en afgørelse i sag T 576/08 anlagt af Tyskland mod Kommissionen om Kommissionens forordning (EF) nr. 983/2008, som indeholder 2009-planen om levering af fødevarer til de socialt dårligst stillede personer i Fællesskabet. I dommen fastslog EU-Domstolen, at der kun kan ske uddeling af produkter til de dårligst stillede personer i EU i det omfang, der er landbrugsprodukter på interventionslagre i EU. Kommissionen har i lyset af EU-Domstolens afgørelse fremlagt det reviderede forslag.

Kommissionen har endelig i sin meddelelse KOM (2011) 500 om EU's flerårige finansielle ramme for 2014-2020 anført, at fødevarehjælpsordningen skal overflyttes fra landbrugsbudgettet (budgetkategori 2) til Socialfonden (under budgetkategori 1), men at ordningen tilsyneladende fortsat skal administreres af Kommissionens Generaldirektorat for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter. Kommissionen har endnu ikke fremlagt et forslag herom.

Udtalelser

Europa-Parlamentet afgav den 26. marts 2009 udtalelse om Kommissionens oprindelige forslag i førstebehandlingen. Europa-Parlamentet er imod, at medlemsstaterne skal medfinansiere fødevarehjælpsprogrammet. Europa-Parlamentet præciserer, at markedsopkøbene skal ske på en konkurrenceorienteret måde, hvormed der tilskyndes til opkøb af produkter med oprindelse i EU. Det anføres også, at uddelingen af fødevarer kan bidrage til at øge fødevareforsyningsikkerheden, særligt i de mindre udviklede regioner. Endelig foreslår Europa-Parlamentet at fremskynde den rapport, som Kommissionen skal forelægge Rådet og Europa-Parlamentet fra den 31. december 2012 til den 31. december 2011. Europa-Parlamentet foreslår, at rapporten skal indeholde forslag til afgørelse om en videreførelse af ordningen efter indeværende finansieringsperiode.

Konsekvenser

Forslaget indeholder meget generelle retningslinjer om udformningen af de fremtidige fødevareprogrammer.

Konsekvenser for EU-budgettet

I henhold til det reviderede forslag fra Kommissionen vil fødevareprogrammet ligesom det nuværende fødevareprogram være fuldt EU-finansieret. Budgettet til fødevareprogrammet blev fra og med vedtagelsen af EU's budget for 2009 øget fra ca. 300 mio. € til 500 mio. € årligt. EU-Domstolen afgørelse i sag T 576/08 har resulteret i, at fødevareprogrammet for 2012 er blevet væsentligt reduceret, idet der er begrænsede interventionsprodukter til rådighed på lagrene for 2012-programmet, hvorfor der forventes at kunne anvendes 113 mio. € under 2012-programmet med den nuværende forordning. Hvis forordningen ændres i overensstemmelse med Kommissionens seneste reviderede forslag, vil der årligt kunne anvendes op til 500 mio. €, idet interventionsprodukterne kan suppleres med direkte markedsopkøb.

Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved ordningen på 10 mio. € (ca. 75 mio. kr.) pr. år ved en årlig budgetudgift for EU på 500 mio. € (ca. 3.750 mio. kr.).

Statsfinansielle konsekvenser

Udover udgifterne til EU's budget vil forslaget ikke have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrugsraadet oplyste på møde i §2-udvalget (landbrug) den 10. september 2008 og den 15. oktober 2008, at Landbrugsraadet kan acceptere Kommissionens forslag, særligt hvis varerne købes til markedspris og derfor ikke virker markedsforstyrrende. Fødevarerhjælp blev dog ikke anset som en naturlig del af landbrugspolitikken.

Landbrug & Fødevarer bemærkede på møde i §2-udvalget (landbrug) den 16. november 2010, at man anså forslaget for at være en sammenblanding af landbrugspolitik og socialpolitik. Såfremt forslaget bliver vedtaget, er det afgørende, at ordningen ikke virker markedsforstyrrende.

På mødet i §2-udvalget den 5. oktober 2011 henviste Landbrug & Fødevarer til de tidligere afgivne høringssvar og bemærkede, at man umiddelbart er imod ordningen. Det påpeges imidlertid, at hvis der eksisterer en mulighed for at få afsat landbrugsprodukter, bør også danske producenter kunne udnytte denne mulighed.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark arbejder aktivt for at markedsorientere og liberalisere den fælles landbrugspolitik i EU. I den forbindelse har den af Fællesskabet førte markedspolitik resulteret i, at de tidligere meget store interventionslagre er reduceret betragteligt. I lyset heraf vil fødevarerprogrammet ikke som tidligere have en markedspolitisk berettigelse i form af nedbringelse af EU's overskudslagre.

Regeringen kan som udgangspunkt ikke støtte forslaget, da opkøb af fødevarer vil være en indirekte landbrugsstøtte. Udlevering af fødevarer til socialt dårligt stillede personer kan ses som en uhenigtsmæssig sammenblanding af socialpolitik og landbrugspolitik. Endvidere lægges der vægt på, at forslaget ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionens tidligere reviderede forslag (KOM (2010) 486) blev præsenteret på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010. En række medlemsstater var stadig imod introduktionen af national medfinansiering, som det var tilfældet, da Kommissionens oprindelige forslag blev drøftet på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. november 2008. Tyskland, Storbritannien, Nederlandene, Sverige og Danmark udtalte sig imod forslaget. Disse medlemsstater udgjorde sammen med Tjekkiet et blokerende mindretal imod Kommissionens oprindelige forslag i november 2008.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. september 2011 understregede formandskabet behovet for en midlertidig videreførelse af ordningen om fødevarerhjælp indtil 2013. Kommissionen ville efter 2013 foreslå ordningen finansieret under Socialfonden. Der var sket en væsentlig reduktion i pro-

grammet for 2012 til 113 mio. € fra 500 mio. € i 2011 på grund af de begrænsede interventionslagre. Problemstillingen kunne ifølge Kommissionen løses ved en vedtagelse af Kommissionens reviderede forslag fra 2010, der så kunne gælde indtil den nye ordning under Socialfonden var på plads. Hovedparten af medlemsstaterne anført af Frankrig og Italien støttede forslaget, men var umiddelbart imod introduktionen af national medfinansiering. Enkelte medlemsstater som Irland og Østrig understregede, at forslaget skulle gøres juridisk holdbart i overensstemmelse med afgørelsen fra EU-domstolen og udtalelsen fra Rådets Juridiske Tjeneste. Tyskland, Storbritannien, Nederlandene, Sverige, Tjekkiet og Danmark var fortsat imod forslaget, da disse medlemsstater fandt, at ordningen var en sammenblanding af socialpolitik og landbrugspolitik, og at socialpolitik grundlæggende var et national ansvar. Tjekkiet ville dog overveje sin holdning til forslaget. Formandskabet konkluderede, at der fortsat var et blokerende mindretal imod forslaget. Formandskabet opfordrede medlemsstaterne til at genoverveje deres holdning og oplyste, at Rådet ville vende tilbage til sagen.

Efter fremsættelsen af Kommissionens seneste reviderede forslag vides det ikke, om det blokerende mindretal fortsat består.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt folketingsgrupperne ved møde i Statsministeriet den 19. september 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. september 2011, jf. samlenotat oversendt den 9. september 2011.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. september 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010, jf. samlenotat oversendt den 16. september 2010.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. november 2008 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. november 2008, jf. samlenotat oversendt den 6. november 2008.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 20. oktober 2008. Der blev endvidere oversendt samlenotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 16. oktober 2008 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27.-28. oktober 2008.

Det forventede forslag har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. september 2008 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28.-29. september 2008, jf. samlenotat oversendt den 11. september 2008.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, der er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet
KOM (2011) 481

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. september 2011. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget vedrører de foreløbige betalinger, som ydes til medlemsstaterne i løbet af gennemførelsen af landdistriktsprogrammer, som medfinansieres af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Efter de gældende regler beregnes loftet for disse betalinger fra EU ved at anvende den i programmet fastsatte EU-medfinansieringssats på de af medlemsstaten udbetalte offentlige tilskud. Dog kan der højst betales det EU-støttebeløb, som skal udbetales til de endelige støttemodtagere. Forslaget går ud på, at loftet forhøjes til 85 eller 95 %, det vil sige med 5-35 procentpoints afhængigt af om den oprindelige medfinansieringssats dækker konvergensregioner eller andre regioner, og om den dækker oprindeligt tildelte EU-midler eller de i 2009 til landdistriktsprogrammerne obligatorisk modulerede midler. De højere satser anvendes på de udgifter, der nyanmeldes af medlemsstater, der har modtaget støtte fra enten den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme eller betalingsbalancestøttemekanismen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 481 af 1. august 2011 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, der er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet. Forslaget er oversendt til Rådet i en dansk sprogudgave den 12. august 2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

| Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at afhjælpe de likviditetsproblemer, som opstår under gennemførelsen af landdistriktsprogrammer for de medlemsstater, der er hårdest ramt af den finansielle og økonomiske krise.

Forslaget vedrører de foreløbige betalinger, som ydes til medlemsstaterne i løbet af gennemførelsen af landdistriktsprogrammer, som medfinansieres af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Efter de gældende regler beregnes loftet for disse betalinger fra EU ved at anvende den i programmet fastsatte EU-medfinansieringssats på de af medlemsstaten udbetalte offentlige tilskud. Dog kan der højst betales det EF-støttebeløb, som skal udbetales til de endelige støttemodtagere.

Loftet anvendes på hver af programmets fem indsatsområder ("akser") og både på den enkelte betaling, som medlemsstaten anmoder om, og på saldoen.

Ifølge forslaget forhøjes loftet for ELFUL-medfinansiering af støtte ydet til konvergensregioner i de pågældende medlemsstater med 5 procentpoint fra 90 til 95 % for de i 2009 obligatorisk modulerede EU-midler til landdistriktsprogrammerne, henholdsvis med 15-20 procentpoint for de oprindeligt i 2006 tildelte ELFUL-midler til disse programmer. Forhøjelsen er på 10 procentpoints fra 75 % til 85 % for støtte fra de i 2009 modulerede midler ydet til andre regioner (som ikke har behov for så høj EU medfinansiering) i de pågældende medlemsstater henholdsvis 30-35 procentpoints for de oprindeligt tildelte ELFUL-midler. Den højere sats kan anvendes på de udgifter, der nyanmeldes af medlemsstater, der har modtaget støtte fra enten a) den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme eller b) betalingsbalancestøttemekanismen eller c) medlemsstater, der omfattes af traktaten om den europæiske stabiliseringsmekanisme, der er undertegnet den 11. juni 2011.

Kommissionen har oplyst, at der er tale om Ungarn, Rumænien, Letland, Portugal, Grækenland og Irland. Ungarn er dog igen udtrådt af betalingsbalancestøttemekanismen.

EU-medfinansieringssatsen hæves fra det tidspunkt, hvor de pågældende medlemsstater får ændret deres programmer, men inden for uændret EU-budget 2007-2013 for de pågældende medlemsstater/programmer. Forhøjelsen medfører, at de mellemliggende ELFUL-betalinger kan forøges i forhold til den oprindeligt fastlagte kadence, således at de medlemsstater, der er omfattet, får en likviditetsmæssig fordel. Forhøjelsen af medfinansieringssatsen kan altså resultere i højere ELFUL-refusion i nær fremtid til de berørte medlemsstater. Dermed vil disse medlemsstater have mulighed for at forøge EU's relative medfinansiering for det samlede program, hvis de samtidig reducerer den nationale offentlige medfinansiering og dermed de samlede offentlige udgifter i programmet. Det fremrykkede forbrug af EU-midler for de pågældende medlemsstater kan medføre behov for øget ELFUL-budget i 2011 og 2012, der dog vil blive modsvaret af mindre forbrug senere. Ændringen vil kun midlertidigt få finansielle virkninger for fonden, idet det samlede ELFUL-budget til udvikling af landdistrikter og dets årlige fordeling er uændret.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget vil ikke kunne anvendes af Danmark, idet Danmark ikke har fremsat anmodninger om støtte under betalingsbalancestøttemekanismen eller den finansielle stabiliseringsmekanisme.

Forslaget indebærer en udgift på EU's budget for betalinger på 90 mio. € i 2011 og 470 mio. € i 2012. Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift på ca. 13,5 mio. kr. i 2011 og 70 mio. kr. i 2012, som der kompenseres for ved afslutningen af programperioden. Det vil sige i 2015, da forpligtelsesbevillingerne ikke ændres.

I forhold til en situation, hvor den samlede landdistriktstildeling til de berørte medlemsstater og programmer udnyttes fuld ud, indebærer forslaget alene fremrykning af betalingsbevillinger. Idet Kommissionen i begrundelsen for forslaget argumenter for, at forslaget vil sikre, at de berørte medlemsstater fortsætter gennemførelsen af landdistriktsprogrammerne, kan det ikke udelukkes, at forslaget i forhold til en situation uden øget EU-finansiering betyder, at de samlede betalingsudgifter over programperioden øges.

Kommissionens tilkendegivelse i forslaget om, at man på baggrund af medlemsstatens anmodning om at blive omfattet af foranstaltningen og under hensyntagen til udviklingen i indgivelsen af anmodninger om mellemliggende betalinger i 2012 vil undersøge behovet for yderligere betalingsbevillinger og i givet fald fremsætte forslag om nødvendige foranstaltninger til budgetmyndigheden vil ligeledes kunne føre til yderligere statslige udgifter i perioden 2013-2015. Der er ikke opstillet noget overslag for 2013, idet der vil blive taget højde for eventuelle finansielle følger i budgetproceduren, hvis usædvanlige omstændigheder ifølge Kommissionen fortsat berettiger forhøjede medfinansieringssatser.

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man som udgangspunkt tilbageholdende overfor en ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne, da det vil kunne foregribe forhandlingerne om de flerårige finansielle rammer.

Danmark er grundlæggende skeptisk overfor forslaget om en midlertidigt øget EU-medfinansieringssats for gældsramte medlemsstater, idet relevansen af national medfinansiering som middel til at sikre nationalt ejerskab og kvalitet i projekterne ikke er mindre i medlemsstater, der har svage offentlige finanser.

Skulle der tegne sig en meget bred enighed om forslaget, vil man fra dansk side i sidste ende ikke isoleret modsætte sig forslaget, såfremt det sikres, at det hverken præjudicerer forhandlingerne om de flerårige finansielle rammer eller om den fremtidige fælles landbrugspolitik, og at rækkevidden af forslaget er begrænset til et minimum.

Generelle forventninger til andre medlemsstaters holdning

Nogle medlemsstater er skeptiske overfor forslaget og anfører vigtigheden af, at forslaget ses i en horisontal sammenhæng med strukturfonden og fiskerifonden.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 9. september 2011.

7. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 om Den Europæiske Fiskerifond for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, som er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet** **KOM (2011) 484**

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. september 2011.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget vedrører de foreløbige betalinger, som ydes til medlemsstaterne i løbet af gennemførelsen af fiskerifondsprogrammer, som medfinansieres af Den Europæiske Fiskerifond. Efter de gældende regler beregnes loftet for disse betalinger fra EU ved at anvende den i programmet fastsatte EU-medfinansieringssats på de af medlemsstaten udbetalte offentlige tilskud. Dog kan der højst betales det EU-støttebeløb, som skal udbetales til de endelige støttemodtagere. Forslaget går ud på at loftet forhøjes med 10 procentpoint, som anvendes på de udgifter, der anmeldes af medlemsstater, der har modtaget støtte fra enten den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme eller betalingsbalancestøttemekanismen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 484 af 1. august 2011 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 om Den Europæiske Fiskerifond for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, som er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet. Forslaget er oversendt til Rådet den 12. august 2011 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik/handelspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at afhjælpe de likviditetsproblemer, som opstår under gennemførelsen af fiskerifondsprogrammer for de medlemsstater, der er hårdest ramt af den finansielle og økonomiske krise.

Forslaget vedrører de foreløbige betalinger, som ydes til medlemsstaterne i løbet af gennemførelsen af fiskerifondsprogrammer, som medfinansieres af Den Europæiske Fiskerifond. Efter de gældende regler beregnes loftet for disse betalinger fra EU ved at anvende den i programmet fastsatte EU-medfinansieringssats på de af medlemsstaten udbetalte offentlige tilskud. Dog kan der højst betales det EU-støttebeløb, som skal udbetales til de endelige støttemodtagere.

Loftet anvendes på hver af programmets fem indsatsområder ("akser") og både på den enkelte betaling, som medlemsstater anmoder om, og på saldoen.

Ifølge forslaget forhøjes loftet midlertidigt med 10 procentpoints, som anvendes på de udgifter, der anmeldes af medlemsstater fra de får stillet finansiell støtte til rådighed fra enten den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme eller betalingsbalancestøttemekanismen. Medlemsstater, der omfattes af traktaten om den europæiske stabiliseringsmekanisme, der er undertegnet den 11. juni 2011, er ligeledes omfattet.

Forhøjelsen medfører, at de mellemliggende betalinger kan forøges i forhold til udbetalingerne fra programmet således at de medlemsstater, der er omfattet, får en likviditetsmæssig fordel. Endvidere vil disse medlemsstater have mulighed for at forøge EU's relative medfinansiering for det samlede program, hvis de samtidig reducerer den nationale offentlige medfinansiering og dermed de samlede offentlige udgifter i programmet.

Kommissionen har oplyst, at der er tale om Ungarn, Rumænien, Letland, Portugal, Grækenland og Irland. Ungarn er dog igen udtrådt af betalingsbalancestøttemekanismen.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget vil ikke kunne anvendes af Danmark, idet Danmark ikke har fremsat anmodninger om støtte under betalingsbalancestøttemekanismen eller den finansielle stabiliseringsmekanisme.

Forslaget indebærer en udgift på EU's budget for betalinger på 20 mio. € i 2012. Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift på ca. 3 mio. kr. i 2012, som der kompenseres for ved afslutningen af programperioden. Det vil sige i 2015, da forpligtelsesbevillingerne ikke påvirkes.

I forhold til en situation, hvor den samlede tildeling under fiskerifonden til de berørte medlemsstater og programmer udnyttes fuldt ud, indebærer forslaget alene fremrykning af betalingsudgifter. Idet Kommissionen i begrundelsen for forslaget argumenterer for, at forslaget vil sikre, at de berørte medlemsstater fortsætter gennemførelsen af fiskerifondsprogrammerne, kan det ikke udelukkes, at forslaget i forhold til en situation uden øget EU-finansiering betyder, at de samlede betalingsudgifter over programperioden øges.

Kommissionens tilkendegivelse i forslaget om, at man i 2012 vil undersøge behovet for yderligere betalingsbevillinger og i givet fald fremsætte forslag herom, vil ligeledes kunne føre til yderligere statslige udgifter i perioden 2013-2015.

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man som udgangspunkt tilbageholdende overfor en ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 om Den Europæiske Fiskerifond, da det vil kunne foregribe forhandlingerne om de flerårige finansielle rammer.

Danmark er grundlæggende skeptisk overfor forslaget om en midlertidigt øget EU-medfinansieringssats for gældsramte medlemsstater, idet relevansen af national medfinansiering som middel til at sikre nationalt ejerskab og kvalitet i projekterne ikke er mindre i medlemsstater, der har svage offentlige finanser.

Skulle der tegne sig en meget bred enighed om forslaget, vil man fra dansk side i sidste ende ikke isoleret modsætte sig forslaget, såfremt det sikres, at det hverken præjudicerer forhandlingerne om de flerårige finansielle rammer eller om den fremtidige fælles fiskeripolitik, og at rækkevidden af forslaget er begrænset til et minimum.

Generelle forventninger til andre medlemsstaters holdninger

En gruppe medlemsstater er skeptiske overfor forslaget og anfører vigtigheden af, at forslaget ses i en horisontal sammenhæng med strukturfonden og landbrugsfonden.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 9. september 2011.

8. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en protokol mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter,

Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse af protokollen på EU's vegne og midlertidig anvendelse af den indgåede protokol mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter,

Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter, og

Henstilling fra Kommissionen til Rådet om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger på Den Europæiske Unions vegne om en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen med Guinea-Bissau

KOM (2011) 603, KOM (2011) 604 og KOM (2011) 602

Nyt notat.

Resumé

EU og Guinea-Bissau har en fiskeripartnerskabsaftale med en tilhørende protokol, som gælder for perioden 16. juni 2007 – 15. juni 2011. EU og Guinea-Bissau har forhandlet om indgåelse af en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Guinea-Bissau. Teksten til den nye protokol, som fastsætter fiskerimulighederne og den finansielle modydelse, blev parafet den 16. juni 2011 og vedrører alene en forlængelse af den hidtidige protokol med ét år, således at den løber frem til 15. juni 2012. Kommissionen har endvidere fremlagt en henstilling om at indlede forhandlinger om en ny flerårig fiskeriprotokol med Guinea-Bissau.

Baggrund

Kommissionen har den 4. oktober 2011 fremlagt ovennævnte forslag vedrørende en et-årig forlængelse af den hidtidige fiskeriprotokol mellem EU og Guinea-Bissau. Forslagene er endnu ikke oversendt til Rådet i en dansk sprogudgave.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, i sammenhæng med henholdsvis artikel 218, stk. 5, og artikel 218, stk. 6, litra a) og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget til Rådets afgørelse om endelig indgåelse af protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen kan dog først vedtages efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Kommissionen har desuden 5. september 2011 fremlagt henstilling fra Kommissionen til Rådet om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger på Den Europæiske Unions vegne om en ny flerårig protokol til fiskeripartnerskabsaftalen med Guinea-Bissau. Henstillingen er oversendt til Rådet den 6. september 2011 i en dansk sprogudgave.

På baggrund af Kommissionens henstilling udarbejdes der et forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger på Den Europæiske Unions vegne om en ny flerårig protokol til fiskeripartnerskabsaftalen.

Forslagene forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslagene og henstillingen er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslag om et-årig forlængelse

Protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Guinea-Bissau blev fornyet med ét år den 16. juni 2011, således at den løber frem til 15. juni 2012. Protokollen medfører adgang for EU-fartøjer til fiskeri i Guinea-Bissaus eksklusive økonomiske zone og er en såkaldt blandet aftale, som omfatter fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter samt rejer m.v. Spanien, Italien, Portugal, Frankrig og Grækenland har fiskerimuligheder inden for aftalen.

Kommissionen har hidtil afventet en konsultation mellem EU og Guinea-Bissau i henhold til artikel 96 under Cotonou-aftalen¹⁵, før en ny protokol kunne indgås. Artikel 96-forhandlingerne blev afsluttet i juli 2011 og udmundede i en køreplan for gradvis genoptagelse af udviklingssamarbejdet til gengæld for fremskridt fra Guinea-Bissaus side. Der vil være regelmæssig politisk dialog mellem EU og Guinea-Bissau om fremskridt i henhold til køreplanen, ligesom fremskridt vil blive evalueret regelmæssigt og mindst halvårligt fra EU's side.

Dette har efterladt for kort tid til at gennemføre forhandlingerne detaljeret, og da der var flere udeståender blandt parterne, valgte de alene at indgå en et-årig forlængelse af den hidtidige fiskeriprotokol i juni 2011. Den et-årige protokol opretholder de hidtidige betingelser, men der er tilføjet en klausul, der indebærer, at der kan ske en suspension af protokollen i tilfælde af brud på menneskerettigheder og demokratiske principper. Den finansielle modydelse videreføres og udgør 7,5 mio. € (ca. 56,3 mio. kr.) for et år, hvoraf 35 % er øremærket til udvikling af en sektorpolitik for fiskeriet.

¹⁵ Partnerskabsaftale mellem på den ene side medlemmerne af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater. Aftalens artikel 96 åbner mulighed for at træffe forholdsregler i tilfælde af, at en af parterne misligholder sine forpligtelser med hensyn til aftalens væsentlige elementer. Det vil sige respekten for menneskerettighederne, de demokratiske principper og retsstaten.

Ifølge aftalen kan der indledes en konsultationsprocedure for at fastsætte de nødvendige foranstaltninger til at finde en løsning på situationen. Findes der imidlertid ikke nogen acceptabel løsning, kan der træffes passende foranstaltninger, herunder suspension af aftalen, men dette må dog betragtes som sidste udvej.

Kommissionen har i forbindelse med forhandlingerne anmodet om forsikringer for, at implementeringen af sektorstøtten forbedres og overvåges regelmæssigt. Kommissionen har også understreget vigtigheden af nøje overvågning af bestandenes bæredygtighed gennem anvendelse af al tilgængelig videnskabelig rådgivning med henblik på dette.

Evalueringsrapport om fiskeriprotokollen med Guinea-Bissau

Der er udarbejdet en evalueringsrapport om fiskeriprotokollen for Guinea-Bissau. En offentliggjort version af rapporten er oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og til Folketingets Europaudvalg. Det fremgår af rapporten, at ingen af tunfangsterne af EU-fartøjer under fiskeriaftalen udgør mere end 1 % af den samlede udnyttelse af berørte arter, og det konkluderes, at fiskeripartnerskabsaftalen anses for bæredygtig i relation til tunbestandene. Med hensyn til rejer og skaldyr er der en indikation af relativt stabile (eller endda forbedrede) betingelser, som følge af et kraftigt fald i antallet af fartøjer. For fisk og blæksprutter er der modstridende tendenser i de til rådighed værende data. Mens den overordnede bestandssituation ser ud til at være stabil, er der for flere arter et utilstrækkeligt datagrundlag til at sikre nøjagtige artsspecifikke bestandsanalyser til brug for en bæredygtig fiskeriforvaltning.

Rapporten konkluderer, at for Guinea-Bissau har fiskeripartnerskabsaftalen med EU medført tilvejebringelsen af økonomiske ressourcer til implementeringen af vigtige foranstaltninger til støtte for den økonomiske og bæredygtige udvikling af fiskerisektoren. Især har de økonomiske ressourcer betydet en reduktion i illegalt fiskeri og en udvikling af forhold, der bringer sektoren tættere på EU's sanitære krav til fiskeprodukter.

Det fremgår desuden, at der på trods af en relativt ustabil politisk situation i Guinea Bissau i en årrække, har været bemærkelsesværdige forbedringer på fiskeriområdet inden for monitorering og overvågning. Samtidig er Guinea-Bissau blevet mere aktiv i forhold til deltagelse i regionale fiskeriforvaltningsorganisationer. Rapporten anfører endelig, at fiskeriet under fiskeripartnerskabsaftalen med Guinea Bissau udgør ca. 7,4 % af den samlede omsætning under EU's fiskeripartnerskabsaftaler med tredjelande, og ca. 0,8 % af den samlede omsætning i EU's fiskeflåde.

Henstilling til at indlede forhandlinger om en ny flerårig protokol

Kommissionen har nu fremlagt en henstilling til at indlede forhandlinger om en længerevarende ny fiskeriprotokol. Formålet med forhandlingerne er at forny protokollen i tråd med Rådets konklusioner fra 15. juli 2004 om fiskeripartnerskabsaftaler. Kommissionen lægger i henstillingen blandt andet op til, at:

- Protokollen skal indeholde en klausul om konsekvenserne i tilfælde af en tilsidesættelse af menneskerettigheder og demokratiske principper.
- Der skal tages behørigt hensyn til den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning.
- Det sikres, at adgangen til fiskeressourcerne fastsættes ud fra de kriterier, der gælder for den nuværende protokol, og den udvikling der er observeret i de seneste år.
- Der arbejdes på at styrke den sektorpolitiske dialog med det formål at fremme indførelsen af en ansvarlig fiskeripolitik i tråd med landets udviklingsmål, især for så vidt angår fiskerikontrol og -overvågning, forvaltning af fiskeressourcer og skærpelse af hygiejnekravene til fiskevarer.

I et kompromisforslag fra formandskabet er det foreslået tilføjet, at der ud over at tage behørigt hensyn til den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning, også skal tages hensyn til relevante forvaltningsplaner vedtaget af de regionale fiskeriforvaltningsorganisationer.

Udtalelser

Forslag til endelig indgåelse af nye protokoller kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse. Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om henstilling om at indlede forhandlinger.

Konsekvenser

Forslaget til en et-årig forlængelse af protokollen forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU-budgettet. Forslaget lægger op til, at aftalen forventes at medføre en samlet udgift på EU's budget på 7,5 mio. € (ca. 56,3 mio. kr.) under den et-årige forlængelse i finansiell modydelse. Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne inden for aftalens ramme. EU's samlede finansielle modydelse kan dog højst udgøre det dobbelte af nævnte beløb. Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen på 150.000 € (ca. 1,13 mio. kr.) pr. år ved en årlig budgetudgift for EU på 7,5 mio. € (ca. 56,3 mio. kr.).

Henstillingen om indledning af forhandlinger om en ny flerårig protokol har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser, men en eventuel indgåelse af en ny protokol vil kunne have indvirkning på EU-budgettet.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §5-udvalget (fiskeri), hvilket ikke har givet anledning til bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen henholder sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevarerudvalg den 12. januar 2011, det vil sige:

- Forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,
- Styrket kontrol, herunder fremme regionalt samarbejde,
- Krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,
- Størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne og
- Størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

I lyset af omstændighederne vedrørende fornyelsen af den hidtidige fiskeriprotokol og henset til afslutningen af Cotonou-forhandlingerne vurderer regeringen, at man kan støtte en et-årig videreførelse af den hidtidige protokol i afventning af forhandlingerne om en flerårig protokol.

Regeringen kan ligeledes støtte forslaget om indledning af forhandlinger om en flerårig fiskeriprotokol med Guinea-Bissau, idet regeringen finder, at en eventuel afslutning af forhandlingerne bør koordineres tæt med den øvrige dialog mellem EU og Guinea-Bissau om den omtalte køreplan, som artikel 96-forhandlingerne i henhold til Cotonou-aftalen mundede ud i.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre medlemsstaters holdning, men det forventes, at både forslaget om en et-årig forlængelse af fiskeriprotokollen og forslaget om at indlede forhandlinger om en flerårig protokol kan vedtages med kvalificeret flertal

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.